

Cynllun Datblygu Lleol Newydd Sir Fynwy

Crynodeb o'r Strategaeth a Ffefrir

Rhagfyr 2022

monmouthshire
sir fynwy

Cyngor Sir Fynwy
Cynllun Datblygu Lleol Newydd

Crynodeb o'r Strategaeth a Ffefrir

Rhagfyr 2022

Gwasanaeth Polisi Cynllunio

Cyngor Sir Fynwy

Neuadd y Sir, Rhadyr, Brynbuga, Sir Fynwy NP15 1GA

Ffôn: 01633 644429

E-bost: planningpolicy@monmouthshire.gov.uk

Strategaeth a Ffefrir ar gyfer y Cynllun Datblygu Lleol Newydd - Crynodeb

Cyflwyniad

- i. Mae Cyngor Sir Fynwy yn paratoi Cynllun Datblygu Lleol Newydd ar gyfer y Sir (ac eithrio'r ardal sydd o fewn Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog), yn cwmpasu'r cyfnod 2018-2033. Ar ôl ei fabwysiadu, hwn fydd y cynllun defnydd tir statudol i gefnogi cyflenwi diben creiddiol y Cyngor o ddod yn sir ddi-garbon, gan gefnogi llesiant, iechyd ac urddas pawb ar bob cam bywyd¹. Bydd y Cynllun Datblygu Lleol Newydd yn cyflwyno cynigion datblygu defnydd tir ar gyfer y Sir ac yn dynodi faint o ddatblygiad newydd fydd yn digwydd hyd at 2033 a lle caiff ei leoli. Bydd hefyd yn dynodi ardaloedd i gael eu gwarchod rhag datblygiad a rhoi polisiâu y caiff ceisiadau cynllunio y dyfodol eu hasesu arnynt.
- ii. Bydd y Cynllun Datblygu Lleol Newydd yn cyflawni amcanion y Cyngor ac yn cyfarch problemau craidd darparu nifer ddigonol o gartrefi fforddiadwy yn gyflym, gan ymateb i'r argyfwng hinsawdd a natur drwy gyflenwi cartrefi newydd parod di-garbon net mewn lleoedd da, a sicrhau fod ein cymunedau yn gynaliadwy yn gymdeithasol ac economaidd drwy ddenu a chadw pobl iau i sicrhau cydbwysedd yn ein demograffig heneiddiol.
- iii. O 5 Rhagfyr 2022 i 30 Ionawr 2023, gofynnwn am eich sylwadau ar y Strategaeth a Ffefrir a gynigir. Mae manylion [sut i gymryd rhan](#) ar gael ar ein gwefan.

Beth yw'r Strategaeth a Ffefrir?

- iv. Mae'r Strategaeth a Ffefrir yn rhoi'r cyfeiriad strategol ar gyfer datblygu a defnydd tir yn Sir Fynwy (ac eithrio'r ardal o fewn Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog) dros gyfnod y Cynllun 2018 i 2033. Mae'r Strategaeth a Ffefrir yn:
  - dynodi materion, heriau a chyfleoedd allweddol ar gyfer y Sir (gweler Adran 3 y Strategaeth a Ffefrir);
  - datblygu gweledigaeth ac amcanion ar gyfer y Cynllun Datblygu Lleol Newydd sy'n ymateb i'r materion, heriau a chyfleoedd allweddol (gweler Adran 4);
  - gosod allan raddfa twf poblogaeth, tai a swyddi y dyfodol a sefydlu dosbarthiad gofodol twf (gweler Adran 4); a
  - gosod allan y Dyraniadau Safleoedd Strategol a Ffefrir a pholisiâu strategol i gyflenwi/gweithredu'r strategaeth (gweler Adran 5).
- v. Mae'r ddogfen hon yn grynodedb o'r Strategaeth a Ffefrir mewn ymgais i wneud yr wybodaeth yn fwy hwylus i gynulleidfa ehangach. Mae cwestiynau'r ymgynghoriad yn cyfeirio at rifau'r paragraff yn fersiwn lawn y Strategaeth a Ffefrir.

---

¹ Mae drafft Gynllun Cymunedol a Chorfforaethol 2022 yn nodi diben craidd, egwyddorion a blaenoriaethau'r Cyngor. Cafodd ei gymeradwyo gan y [Cabinet ar 19 Hydref 2022](#) a rhoddir adroddiad ar fersiwn wedi'i ddatblygu i'r Cyngor ym mis Ionawr 2023.

Mae Ffigur 1 isod yn dangos sut mae'r Strategaeth a Ffefrir yn ffitio i mewn i'r broses creu Cynllun.

Mae pa1ratoi'r Cynllun Datblygu Lleol Newydd yn broses cam wrth gam. Y camau allweddol ar gyfer Cynllun Datblygu Lleol Newydd Sir Fynwy yw:

- 1 **Cytundeb Cyflenwi** Amserlen ffurfiol y Cynllun a chynllun ymgyfraniad cymunedol
- 2 **Casglu Tystiolaeth** Data cymdeithasol, amgylcheddol, economaidd a diwylliannol sy'n sail i'r cynllun
- 3 **Strategaeth a Ffefrir** Gosod faint o dwf a ble yr aiff hynny
- 4 **Cynllun Adnau** Fersiwn drafft o'r Cynllun fydd yn dynodi safleoedd a gynigir ar gyfer defnyddiau penodol
- 5 **Cyflwyno, Archwilio a Mabwysiadu** Cyflwyno'r Cynllun i Lywodraeth Cymru a'i archwilio gan arolygydd cynllunio annibynnol. Gellir mabwysiadu'r Cynllun yn ffurfiol os canfyddir ei fod yn gadarn
- 6 **Monitro ac Adolygu** Adolygu'n flynyddol i fonitro effeithlonrwydd y Cynllun

Dogfennau Cefnogi

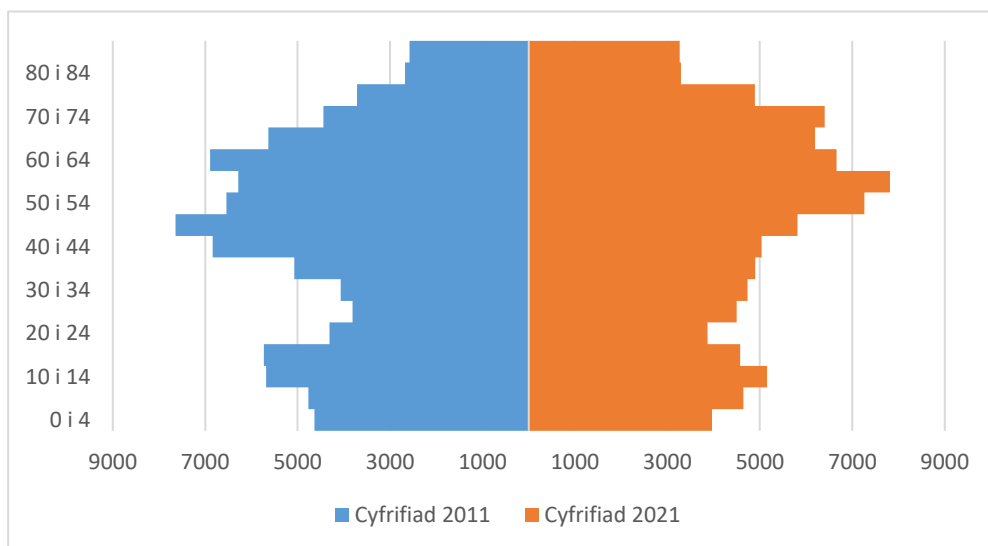
- vi. Cynhaliwyd Gwerthusiad Cynaliadwyedd Integredig ar y Strategaeth a Ffefrir, oedd yn cynnwys Asesiad Amgylcheddol Strategol, Asesiad Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, Asesiad o'r Effaith ar Iechyd, Asesiad o'r Effaith a'r Gydraddoldeb ac Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg. Mae'r Gwerthusiad yn asesu i ba raddau y bydd y cynigion a pholisïau sy'n dod i'r amlwg yn helpu i gyflawni amcanion amgylcheddol, economaidd, cymdeithasol a diwylliannol ehangach y Cynllun Datblygu Lleol Newydd. Cynhaliwyd Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd hefyd ar y Strategaeth a Ffefrir.
- vii. Caiff yr [Adroddiad Gwerthuso Integredig Dechreuol ar Gynaliadwyedd](#) ac [Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd](#) eu cyhoeddi wrth ochr y Strategaeth y Ffefrir. Mae'r ddau yn brosesau iterol a chânt eu diweddarau fel yr aiff y Cynllun Datblygu Lleol Newydd ymlaen tuag at gael ei fabwysiadu.
- viii. Bydd Cynllun Seilwaith yn cyd-fynd â'r Cynllun Datblygu Lleol Newydd, yn nodi pa seilwaith sydd ei angen i gefnogi datblygiad y safleoedd a ddyrennir, a bydd yn eistedd wrth ochr Cynllun Trafnidiaeth Lleol a Strategaeth Datblygu Economaidd a gaiff eu diweddarau. Gyda'i gilydd, bydd y Cynlluniau hyn yn anelu i gyflawni uchelgais economaidd y Cyngor a'i ddiben craidd o ddod yn sir ddi-garbon, gan gefnogi llesiant, iechyd ac urddas ar gyfer pawb ar bob cam o fywyd. Mae'r Cynllun Datblygu Lleol Newydd yn seiliedig ar [sylfaen tystiolaeth](#) eang sydd ar gael ar ein gwefan.
- ix. Mae Adran 2 y Strategaeth a Ffefrir yn cyflwyno proffil o Sir Fynwy ac mae Adran 3 yn dynodi'r problemau, heriau a chyfleoedd sy'n wynebu ein cymunedau i helpu llywio blaenoriaethau ac amcanion y Cynllun.

Cyd-destun

xi. Rhoddir crynodeb lefel uchel o broffil y Sir (Adran 2 y Strategaeth a Ffefrir) islaw. Mae Sir Fynwy:

- mewn lleoliad strategol fel y porth i Gymru, ac mae'n rhwydd ei chyrraedd ar drên ac ar ffordd o'r prif ganolfannau yn Ne Cymru, De Orllewin Lloegr, Llundain a Chanolbarth Lloegr;
- ag arwynebedd tir o tua 88,000 hectar (880 cilometr sgwâr), gyda 3% ohono wedi ei diffinio fel tir 'adeiledig'²;
- ag amcangyfrif poblogaeth o 92,961³:
  - i. 52% yn byw o fewn pedwar prif anheddiad sef Cas-gwent, Cil-y-coed, Trefynwy a'r Fenni;
  - ii. y canolrif oed yw 49 o gymharu â 34 yng Nghaerdydd. Mae gan Sir Fynwy gyfran sylweddol uwch (26%) o grwpiau oedran hŷn (65+) a chyfran is o bobl ifanc dan 16 (16%) o gymharu â chyfartaleddau Cymru (21% a 18% yn yr un drefn). Mae'r gyfran o'n poblogaeth sy'n 65+ a 85+ yn cynyddu gryn dipyn yn uwch na chyfartaledd Cymru. Dengys Cyfrifiad 2021 fod y boblogaeth 65+ oed wedi cynyddu gan 26% o gymharu â chyfartaledd Cymru o 18%. Caiff y newid ym mhroffil poblogaeth Sir Fynwy yn y 10 mlynedd diwethaf ei ddangos yn glir yn y pyramid poblogaeth isod. Mae'r proffil newidiol hwn yn effeithio ar gynaliadwyedd cymdeithasol ac economaidd ein cymunedau ac yn newid gofynion gwasanaeth y dyfodol;

iii. Newid mewn Proffil Poblogaeth rhwng Cyfrifiad 2011 a Chyfrifiad 2021

- iv. bron 80% (79.7%) o'r boblogaeth oedran gwaith yn economaidd weithgar, yn uwch na'r ffigur ar gyfer Cymru (76.5%), gyda chyfran is o

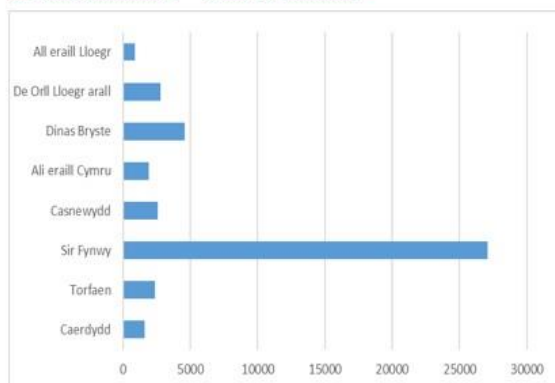
² Corine Landcover Inventory

³ Cyfrifiad 2021

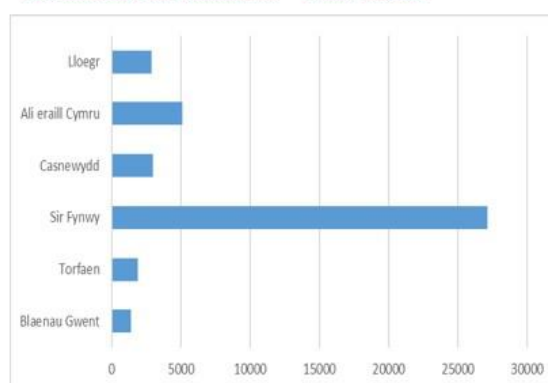
bobl oedran gwaith yn ddi-waith (2.9% yn Sir Fynwy o gymharu gyda 3.8% yng Nghymru)⁴;

- tua 2,800 o breswylwyr yn teithio allan o'r sir i weithio. Mae 61% o'r preswylwyr sy'n gyflogedig yn gweithio o fewn y Sir. O'r rhai sy'n teithio allan o'r sir ar gyfer cyflogaeth, roedd bron 27% yn teithio i ddinas Bryste a 23% arall i ardaloedd eraill yn Lloegr⁵:

Lle mae preswylwyr Sir Fynwy yn gweithio

Lle mae'r rhai sy'n gweithio yn Sir Fynwy yn byw

- hunaniaeth neilltuol yn deillio o'i lleoliad ar y gororau rhwng Lloegr a pherfeddwlad diwydiannol De Cymru, gyda threfi marchnad hanesyddol a threftadaeth adeiledig cyfoethog sy'n cynnwys 31 Ardal Cadwraeth, 45 o Barciau a Gerddi Hanesyddol, tri Tirwedd o Ddiddordeb Hanesyddol Eithriadol, tua 164 o Henebion Hynafol Cofrestredig a 2,149 Adeilad Rhestredig;
- tirwedd amrywiol yn ymestyn o Wastadeddau Gwent yn y de i ucheldir Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog a Safle Treftadaeth Diwydiannol y Byd ym Mlaenafon yn y gogledd-orllewin i Ardal Harddwch Naturiol Eithriadol Dyffryn Gwy yn y dwyrain;
- yn gartref i ddynodiadau amgylcheddol hanesyddol yn cynnwys pedair Ardal Cadwraeth Arbennig (yr Afon Gwy, yr Afon Wysg, Coetiroedd Dyffryn Gwy a Safleoedd Ystlumod Dyffryn Gwy), Ardaloedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig gyda dynodiad cenedlaethol a Safleoedd o Bwysigrwydd ar gyfer Cadwraeth Natur anstatudol a ddynodwyd yn lleol;
- â chraidd cryf o fusnesau bwydamaeth, twristiaeth, gweithgynhyrchu, digidol a thechnoleg. Yn ôl data adroddiad dangosydd economaidd twristiaeth STEAM ('Scarborough Tourism Economic Activity Monitor') 2019⁶, daeth y sector twristiaeth â £245m i Sir Fynwy yn 2019 (y ffigurau diweddaraf sydd ar gael) a chefnogi cyfwerth â 3,119 o swyddi llawn-amser.

⁴ Arolwg Poblogaeth Blynnyddol ONS Ebrill 2021 – Mawrth 2022

⁵ Arolwg Poblogaeth Blynnyddol ONS 2021

⁶ Adroddiad Tueddiadau 10-2019 STEAM

<https://www.visitmonmouthshire.com/dbimgs/STEAM%20Report%20MOM%202021.pdf>

- xii. Cafodd y Strategaeth a Ffefrir ei pharatoi yng nghyd-destun deddfwriaeth a chynlluniau, polisïau a strategaethau perthnasol ar y lefel genedlaethol, rhanbarthol a lleol, a rhoddir y manylion yn Atodiad 3 y Strategaeth a Ffefrir.

Materion, Heriau a Chyfleoedd Allweddol

- xiii. Caiff y materion, heriau a chyfleoedd/ysgogwyr allweddol sy'n wynebu'r Sir (economaidd, amgylcheddol, cymdeithasol a diwylliannol) eu nodi ym Mhapur Materion, Gweledigaeth ac Amcanion⁷ y Cynllun Datblygu Lleol Newydd (a ddiweddarwyd ym mis Rhagfyr 2022) ac yn Atodiad 4 y Strategaeth a Ffefrir. Cafodd y materion eu grwpio i alinio gyda'r Saith Nod Llesiant a nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) i sicrhau y cânt eu gosod o fewn y cyd-destun hwn. Rhoddir crynodeb lefel uchel o'r materion isod:

Mynediad i gartrefi

- xiv. Mae prisiau tai cyfartalog yn y Sir yr uchaf yng Nghymru ar £398,859 o gymharu â chyfartaledd Cymru o £236,439 (Hometrack, Tachwedd 2022)⁸. Ar y llaw arall, mae canolrif cyflogau yn isel ar gyfer y rhai sy'n gweithio o fewn y Sir gydag anghydraddoldeb rhwng y rhywiau yn amlwg mewn canolrif cyflogau. Mae hyn yn golygu na all cyfran fawr o bobl iau fforddio prynu cartref felly maent naill ai'n gadael y sir neu'n gorfod byw gyda'u rhieni neu mewn tai rhannu am fwy o amser. Dengys Cyfrifiad 2021 fod cynnydd o 14% yn yr aelwydydd gyda phlant heb fod yn ddibynyddion. Mae gennym 2,200 aelwyd y dynodwyd eu bod angen tai fforddiadwy⁹. Mae perthynas uniongyrchol rhwng anfforddiadwyedd tai â'n proffil demograffig heneiddiol.
- xv. Mae Polisi 7 Cymru'r Dyfodol: cynllun cenedlaethol 2040 *Darparu Cartrefi Fforddiadwy* yn rhoi'r fframwaith ar gyfer cyfarch y mater hwn drwy ddatblygiadau a gaiff eu harwain gan dai fforddiadwy. Mae Polisi 3 *Cefnogi Twf ac Adfywio Trefol – Arweinyddiaeth y Sector Cyhoeddus* yn dweud y bydd gan Lywodraeth Cymru ran weithgar wrth ddarparu adfywio twf ac adfywio trefol, gan weithio gydag awdurdodau lleol i ddatgloi potensial tir cyhoeddus a chefnogi awdurdodau lleol i gymryd mwy o rôl mewn datblygu. Mae'r polisïau hyn wedi llunio gofyniad y Cynllun Datblygu Lleol Newydd ar gyfer darpariaeth o 50% tai fforddiadwy ar ddyraniadau safle newydd, yn ogystal â dylanwadu ar y strategaeth ofodol a dewis y cyfeiriad a ffefrir ar gyfer safleoedd strategol ym mhob prif dref.

Demograffig sy'n heneiddio

- xvi. Erbyn 2033 bydd gennym fwy o bobl hen yn byw yn y Sir ond llai o bobl ifanc (gweler para xi uchod). Mae poblogaeth hŷn yn newid y math o wasanaethau y bydd ein cymunedau eu hangen, ond mae hefyd yn gostwng y boblogaeth economaidd weithgar gan wneud Sir Fynwy yn lle llai deniadol i fusnesau leoli ynddo. Mae hyn yn

⁷ Gellir gweld y Papur Materion, Gweledigaeth ac Amcanion drwy <https://www.monmouthshire.gov.uk/planning-policy/development-of-an-evidence-base/>

⁸ Seiliedig ar werthiannau a phrisiadau dros gyfnod chwe mis Mawrth 2022 – Awst 2022. Roedd gwerthiannau yn unig dros yr un cyfnod yn cyfeirio at £351,643 ar gyfer Sir Fynwy a £224,101 ar gyfer Cymru. Cyrchwyd data ar 02/11/2022.

⁹ Prosbectws Tai Fforddiadwy 2022 Cyngor Sir Fynwy

effeithio ar ein rhagolygon economaidd ar gyfer y dyfodol. Mae'r Strategaeth a Ffefrir yn anelu i sicrhau y gall pobl iau aros yn neu symud i'r Sir i fyw a gweithio.

Cynnal cymunedau gwledig

- xvii. Mae heriau ynysigrwydd gwledig a chynnal cymunedau gwledig, yn cynnwys adfywio yr economi gwledig. Mae'r pandemig diweddar wedi tanlinellu pwysigrwydd gwasanaethau a chyfleusterau sy'n hygyrch yn lleol. Mae Polisi 4 *Cefnogi Cymunedau Gwledig* a Pholisi 5 *Cefnogi'r Economi Gwledig* yn Cymru'r Dyfodol 2040 yn rhoi'r fframwaith polisi ar gyfer ystyried sut y gellir sicrhau cymunedau cytbwys o ran oed, lle dylid gwrthdroi dadboblogi a chaniatáu twf economaidd cynaliadwy, addas a chymesur. Bydd y Cynllun Datblygu Lleol Newydd yn caniatáu lefel gymedrol o dwf i brif bentrefi i alluogi darparu cartrefi fforddiadwy hanfodol, yn ogystal â chefnogi arallgyfeirio gwledig a thwristiaeth gynaliadwy.

Argyfwng hinsawdd a natur

- xviii. Bydd y Cynllun Datblygu Lleol Newydd yn galluogi cynhyrchu ynni adnewyddadwy a bydd angen datblygiadau parod di-garbon net. Mae'r Ymddiriedolaeth Carbon yn cwblhau asesiad o ynni adnewyddadwy ac aiff hyn gyda'r Cynllun Adnau. Caiff datblygiad ei leoli i ostwng yr angen i deithio a chefnogi newid dulliau trafndiaeth yn unol â *Llwybr Newydd – Strategaeth Trafndiaeth Cymru 2011*, a chaiff ei leoli i osgoi risg llifogydd yn unol â pholisi cynllunio cenedlaethol a chydabod rôl ecosystemau cydnerth wrth drin allyriadau carbon a lliniaru effaith newid hinsawdd. Bydd polisiâu yn diogelu safleoedd a ddynodwyd ar gyfer bioamrywiaeth, cynefinoedd a rhywogaethau a byddant angen budd bioamrywiaeth net yn unol ag Adran 6 Deddf yr Amgylchedd.
- xix. Mae buddsoddiad sylweddol mewn Teithio Llesol yn mynd rhagddo yn defnyddio arian Llywodraeth Cymru a gefnogir gan arian cyfatebol. Mae'r [Mapiau Rhwydwaith Teithio Llesol](#) yn adlewyrchu opsiynau Mehefin 2021 ar gyfer twf strategol o amgylch pob prif anheddiad i ystyried sut y gellir integreiddio newid dulliau teithio ac ymddygiad o'r cychwyn cyntaf. Mae'r Cyngor yn gweithredu rhaglen uchelgeisiol o derfynau cyflymder 20 mya tu hwnt a chyn newid deddfwriaethol ym mis Medi 2023. Mae prosiectau Comisiwn Burns a Metro De Cymru yn cynnig gwelliannau trafndiaeth gyhoeddus yn Sir Fynwy yn cynyddu amlder gwasanaeth trenau yng ngorsafoddedd y Fenni, Cas-gwent a Thwnnel yr Hafren, gwella cysylltedd rhwng dulliau teithio, symleiddio systemau tocynnau, gwella gwasanaethau bus a gorsaf rhodfa newydd ym Magwyr.

Ansawdd dŵr

- xx. Yn dilyn tystiolaeth newydd am effeithiau amgylcheddol ffoffadau mewn cyrsiau dŵr, mae Cyfoeth Naturiol Cymru wedi defnyddio targedau tynnach ar gyfer ansawdd dŵr afonydd ac wedi asesu'r naw Ardal Cadwraeth Arbennig afonol yng Nghymru. O fewn Sir Fynwy, methodd 88% o gyrff dŵr yr Afon Wysg a 67% o gyrff dŵr yr Afon Gwy gyrraedd y targed gofynnol. Mae Cyfoeth Naturiol Cymru wedi cyhoeddi [canllawiau cynllunio manwl](#) i sicrhau nad yw gallu amgylcheddol afonydd yn gwaethygu ymhellach. Mae [cynllun o'r ardaloedd o'r dalgylchoedd yr effeithir arnynt](#) ar gael ar wefan y Cyngor.

- xxi. Cafodd Cynnig ar gyfer Afonydd a'r Môr i ddatgan gan y Cyngor ym mis Mawrth 2022 gyda [chynllun gweithredu](#) a gytunwyd gan y Cyngor ym mis Medi 2022 i amlinellu'r camau y bydd y Cyngor yn eu cymryd i ddiogelu ein hafonydd a môr.
- xxii. Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda rhanddeiliaid, yn neilltuol Dŵr Cymru a Cyfoeth Naturiol Cymru, awdurdodau lleol cyfagos, Bwrdd Rheoli Maethion yr Afon Gwy a Phartneriaeth Dalgylch yr Afon Wysg, i ddynodi a gweithredu opsiynau ar gyfer sicrhau gwelliannau mewn ansawdd dŵr. Cafodd datrysiad ymarferol ei ddynodi ar gyfer rhan uchaf dalgylch yr Afon Gwy i hwyluso twf drwy welliannau i Waith Triniaeth Dŵr Gwastraff Llan-ffwyst. Nid oes unrhyw ddatrysiad strategol o'r fath yn ymarferol ar hyn o bryd ar gyfer rhan uchaf dalgylch yr Afon Gwy; fel canlyniad, nid yw'r strategaeth ofodol yn cynnig unrhyw ddyraniadau safle newydd yn yr ardal hon. Mae'r cyfyngiad amgylcheddol hwn yn golygu na all y Cyngor gyfarch ei amcanion cymdeithasol ac economaidd yn nalgylch uchaf yr Afon Gwy. Ystyrir hyn ymhellach ym mharagraff xxxvi.

Datblygu economaidd

- xxiii. Mae angen ystod o safleoedd cyflogaeth mewn lleoliad addas ac y gellir eu cyflawni a pholisïau cefnogi i alluogi busnesau presennol i aros a denu sectorau twf addas. Mae'r cynnydd posibl mewn gweithio ystwyth a gweithio gartref mewn rhai sectorau yn effeithio ar y galw/gofynion a dewisiadau lleoliad tir cyflogaeth ac yn rhoi mwy o bwyslais ar ansawdd yr amgylchedd na phellter teithio. Mae hyn yn gwneud Sir Fynwy yn fwy deniadol i fewnfuddsoddwyr.
- xxiv. Mae cyfleoedd yn gysylltiedig gyda thwf o Brifddinas Ranbarth Caerdydd a hefyd ardal Bryste. Prif amcanion economaidd Bargaen Ddinesig Prifddinas Ranbarth Caerdydd yw creu 25,000 o swyddi newydd ac ysgogi £4 biliwn mewn buddsoddiad sector preifat ar draws y rhanbarth. Mae'r themâu strategol allweddol yn cyflwyno cyfleoedd ar gyfer y Cynllun Datblygu Lleol Newydd yn cynnwys:
- Cysylltu'r Rhanbarth: strategaeth ddigidol i greu rhanbarth deallus, hybu arloesedd a denu partneriaeth a buddsoddiad sector preifat, gwella cysylltedd drwy fynediad 5G symudol ac uchafu data agored.
  - Adfywio a Seilwaith: mae'r Gronfa Tai ac Arloesedd yn cefnogi cyflenwi mwy o gartrefi ar draws y rhanbarth a bydd yn cefnogi busnesau bach a chanolig gyda chyllid benthyciadau datblygu a chynllun adeiladu cwsmeriaid yn rhyddhau lleiniau llai o dir sector cyhoeddus;
  - Sgiliau a Chyflogaeth: mae prosiect Sgiliau ar gyfer y Dyfodol yn darparu cyngor gyrfaoedd, cymorth i fusnesau i gyfarch rhwystrau cyfranogiad ac ymrwymiad i gefnogi cyflenwi dros 10,000 o brentisiaethau ychwanegol, interniaethau graddedigion a chynyddu sgiliau gweithwyr yn y sector preifat.
- xxv. Mae Datganiad Twf ac Uchelgais Economaidd y Cyngor wedi cyflwyno'r nodau i godi proffil Sir Fynwy fel lle deinamig i wneud busnes yn ddo, man credadwy i fuddsoddi a lle anhygoel i fyw, ymweld ag ef ac aros yn ddo. Mae'n cydnabod fod angen i dwf economi Sir Fynwy dyfu i helpu i adeiladu cymunedau cynaliadwy a chydnerth ac mae'n gosod y blaenoriaethau a'r amcanion i gyflawni'r weledigaeth hon.

Canol trefi yn gyntaf

- xxvi. Mae cyfraddau unedau gwag yn rhai o ganol trefi y Cyngor wedi cynyddu oherwydd newid mewn arferion siopa yn cynnwys siopa ar y rhyngwrwyd a ffactorau economaidd tebyg i ardrethi busnes uchel a'r argyfwng costau byw. Bydd y Cynllun Datblygu Lleol Newydd yn cefnogi dull gweithredu canol tref yn gyntaf, bydd yn adolygu polisïau i sicrhau eu bod yn addas i'r stryd fawr yn y dyfodol ac yn hyrwyddo cymunedau cysylltiedig a chymdogaethau 20 munud. Caiff y thri Dyranïad Safle Strategol a ffefrir eu cefnogi gan welliannau teithio llesol i'w cysylltu gyda chanol trefi a hybiau trafndiaeth gyhoeddus.

Tirwedd, cyflenwi bwyd a thwristiaeth

- xxvii. Bydd y dull o ddewis safleoedd ar gyfer dyranïad yn y Cynllun Adnau yn dilyn y Dilyniant Chwilio Safle a amlinellir yn PPW11, sy'n rhoi blaenoriaeth i ddefnydd tir addas mewn lleoliad cynaliadwy a ddatblygwyd yn flaenorol cyn ystyried safleoedd tir glas. Fodd bynnag, cydnabyddir mai ychydig o safleoedd tir llwyd sydd yn Sir Fynwy.
- xxviii. Ystyriaeth allweddol wrth asesu'r Safleoedd Ymgeisiol fydd y canran uchel o dir amaethyddol gorau a mwyaf aml-bwrpas yn Sir Fynwy. Caiff y dull gweithredu y rhagwelir y bydd y Cyngor yn ei ddilyn i ddiogelu'r tir gorau a mwyaf amlbwrpas a lleihau colled ei osod yn Atodiad 5 y Strategaeth a Ffefrir. Mae tir amaethyddol gorau a mwyaf aml-bwrpas o amgylch pob un o'n pedair prif anheddiad, felly nid yw'n bosibl osgoi datblygu tir o'r fath drwy strategaeth ofodol wahanol.
- xxix. Rydym eisïau diogelu'r tirweddau a'r dreftadaeth sy'n gwneud Sir Fynwy yn lle unigryw a deniadol i fyw ynddo. Mae'r Cynllun Datblygu Lleol newydd yn cydnabod gwerth a phwysigrwydd creu lleoedd a darparu mannau agored a hygyrch ar gyfer iechyd a llesiant a hamdden.
- xxx. Mae gan dwristiaeth ran bwysig yn economi Sir Fynwy yn arbennig wrth gynorthwyo gydag arallgyfeirio'r economi gwledig a chynnal canol trefi hanesyddol y Sir. Bydd y Cynllun Datblygu Lleol newydd yn cefnogi datblygiad o'r fath.
- xxxi. Mae Polisi 34 o Cymru'r Dyfodol 2040 yn ei gwneud yn ofynnol i Gynllun Datblygu Strategol De Ddwyrain Cymru ddynodi llain las i ogledd Caerdydd, Casnewydd a rhan ddwyreiniol y rhanbarth i reoli ffurf a thwf trefol. Rhoddir cynllun dangosol ar dudalen 163 Cymru'r Dyfodol 2040. Er bod prif drefi y Sir y tu allan i'r llain las a nodir yn Cymru'r Dyfodol, rhoddir ystyriaeth i baragraff 3.72 PPW11 sy'n dweud y dylai dynodiad arfaethedig Llain Las roi ystyriaeth i'r angen tymor hirach ar gyfer tir datblygu, effeithiau pwysau datblygu mewn ardaloedd tu hwnt i'r Llain Las a'r angen i leihau galw am deithio. Comisiynwyd Astudiaeth o Leiniau Glas ar sail is-ranbarthol i lywio sylfaen tystiolaeth Cynlluniau Datblygu Lleol Newydd a Chynllun Datblygu Strategol De Ddwyrain Cymru.

Gweledigaeth y Cynllun Datblygu Lleol Newydd (2018-2033)

- xxxii. Mae'r Weledigaeth yn egluro diben creiddiol y Cynllun Datblygu Lleol newydd ac yn rhoi fframwaith ar gyfer datblygu'r Strategaeth a Ffefrir a pholisïau manwl y dyfodol.

Erbyn 2023 bydd Sir Fynwy yn fan lle:

- (1) Mae pobl yn byw mewn cymunedau cynaliadwy a chydnerth sy'n cefnogi llesiant cenedlaethau presennol a chenedlaethau'r dyfodol ac yn fwy cynhwysol, cyfartal, diogel, cydlynol, llewyrchus, bywiog a chytbwys yn ddemograffig. Mae gan gymunedau trefol a gwledig fel ei gilydd gysylltiadau da gyda gwell mynediad i wasanaethau a chyfleusterau lleol, manau agored cyhoeddus a chyfleoedd cyflogaeth.
- (2) Mae cymunedau a busnesau yn rhan o Sir sy'n ffynnu'n economaidd, sy'n uchelgeisiol ac sydd â chysylltiadau da.
- (3) Cafodd asedau gorau treftadaeth adeiledig, cefn gwlad, bioamrywiaeth, tirwedd ac amgylcheddol y Sir eu diogelu a'u gwella i gadw ei chymeriad neilltuol.
- (4) Mae pobl yn mwynhau ffyrdd o fyw mwy iach a mwy cynaliadwy gyda gwell mynediad i drafnidiaeth gyhoeddus a chyfleoedd teithio llesol ac sydd â llai o effaith ar yr amgylchedd byd-eang, gan gefnogi ein huchelgais am sir ddi-garbon.

Goblygiadau cyflawni'r Weledigaeth yw y bydd Sir Fynwy erbyn 2033 yn gartref i fannau sy'n batrwm o gysylltiadau da gyda thai fforddiadwy a di-garbon net sy'n darparu cyflogaeth ac yn cefnogi cymunedau cytbwys a chydnerth sy'n gytbwys yn ddemograffig i bawb.

Amcanion y Cynllun Datblygu Lleol Rhanbarthol (2018-2033): Cyflawni'r Weledigaeth

xxxiii. Cafodd 17 amcan eu datblygu er mwyn trin y materion a'r heriau allweddol a chyflawni'r Weledigaeth. Mae'r Amcanion yn ddigon uchelgeisiol eto'n gyraeddadwy. Cawsant eu grwpio i alinio gyda saith nod llesiant Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015; nid ydynt wedi eu rhestru mewn trefn blaenoriaeth.

Ffigur 2 – Amcanion y Cynllun Datblygu Lleol Newydd

Rhif Amcan	Pennawd	Amcan y Cynllun Datblygu Lleol Newydd
Cymru lewyrchus (Nod Llesiant 1)		
Amcan 1	Twf economaidd/ cyflogaeth*	Cefnogi economi ffyniannus ac amrywiol gyda chysylltiadau da sy'n darparu ystod o gyfleoedd cyflogaeth ansawdd da i alluogi ac annog twf busnes cynaliadwy a denu mewnfuddsoddiad a busnesau arloesol cystadleuol mewn sectorau twf addas, yn cynnwys drwy ddarparu manau ar gyfer busnesau newydd a thwf.
Amcan 2	Canol trefi a chanolfannau lleol*	Cynnal a gwella trefi marchnad y Sir sef Cas-gwent, Cil-y-coed, Trefynwy a'r Fenni a chanolfannau lleol Brynbuga, Magwyr a Rhaglan fel canolfannau bywiog a deniadol yn gwasanaethu anghenion eu poblogaeth a'r gefnwlod o amgylch, a chefnogi addasu i ddiwallu anghenion rôl esblygol y stryd fawr.
Cymru gydnerth (Nod Llesiant 2)		
Amcan 3	Seilwaith gwyrdd, bioamrywiaeth a thirwedd*	Diogelu, gwella a rheoli cydnerthedd amgylchedd naturiol, bioamrywiaeth ac ecosystemau Sir Fynwy a'r cysylltedd rhyngddynt, ac ar yr un pryd uchafu buddion i'r economi, twristiaeth, iechyd a llesiant. Mae hyn yn cynnwys Ardal Harddwch Naturiol Eithriadol Dyffryn Gwy, tirweddau ansawdd uchel a neilltuol eraill y Sir, rhywogaethau gwarchoddedig a buddiannau bioamrywiaeth eraill.
Amcan 4	Risg llifogydd	Sicrhau bod datblygiad newydd yn rhoi ystyriaeth i risg llifogydd, presennol ac yn y dyfodol, yn cynnwys yr angen i osgoi datblygiad anaddas mewn ardaloedd sydd mewn risg o lifogydd neu a all gynyddu'r risg o lifogydd mewn man arall a'r angen i ddylunio datblygiad, yn cynnwys defnyddio mesurau naturiol i reoli llifogydd i reoli risg llifogydd a dŵr ffo wyneb mewn modd priodol.
Amcan 5	Mwynau a gwastraff	Cyflawni goblygiadau rhanbarthol a lleol y Sir i reoli a gwaredu â'i gwastraff ac i ddiogelu ac ymelwa mewn modd cynaliadwy ar ei adnoddau mwynol.
Amcan 6	Tir	Hyrwyddo defnydd effeithol tir, yn cynnwys yr angen i: <ul style="list-style-type: none"> • uchafu cyfleoedd ar gyfer datblygu ar dir a ddatblygwyd yn flaenorol, gan gydnabod fod cyfleoedd tir llwyd yn gyfyngedig yn Sir Fynwy.

Rhif Amcan	Pennawd	Amcan y Cynllun Datblygu Lleol Newydd
		<ul style="list-style-type: none"> • diogelu'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas ac ar yr un pryd sylweddoli na fydd hyn yn bosibl bob amser gan fod cyfran uchel o dir o'r fath yn y sir a'r cyfleoedd cyfyngedig ar gyfer datblygiad tir llwyd. • cefnogi addasu ac ail-ddefnyddio adeiladau presennol mewn lleoliad cynaliadwy.
Amcan 7	Adnoddau naturiol	Hyrwyddo defnydd effeithiol adnoddau naturiol yn cynnwys darparu mwy o gyfleoedd ar gyfer effeithiolrwydd dŵr, effeithiolrwydd ynni, ailgylchu a gostwng gwastraff.
Cymru iachach (Nod Llesiant 3)		
Amcan 8	Iechyd a llesiant*	Gwella mynediad i bawb i weithgareddau hamdden a chwaraeon, manau agored cyhoeddus a chefn gwlad ac i alluogi ffyrdd iachach o fyw. Cefnogi'r Bwrdd Iechyd i wella'r seilwaith iechyd i ddiwallu anghenion y gymuned.
Cymru sy'n fwy cyfartal (Nod 4)		
Amcan 9	Demograffeg*	Cynyddu cyfleoedd i'r boblogaeth iau i fyw a gweithio o fewn Sir Fynwy, gan greu demograffeg fwy cytbwys a chymunedau sy'n fwy cynaliadwy yn gymdeithasol ac yn economaidd.
Cymru o gymunedau cydlynus (Nod 5)		
Amcan 10	Tai*	Darparu tai fforddiadwy y mae angen brys amdanynt mewn lleoliadau cymysg, cynaliadwy a gyda chysylltiadau da ar gyfer preswylwyr presennol a phreswylwyr y dyfodol.
Amcan 11	Creu lleoedd	Creu lleoedd cynaliadwy sy'n batrwm drwy dyluniad, gweddlyn a chymysgedd defnyddiau sy'n gwella cymeriad a hunaniaeth aneddiadau a thirwedd Sir Fynwy; creu lleoedd deniadol, diogel a hygyrch i fyw a gweithio ynddynt ac i ymweld â nhw a hyrwyddo ffyniant, iechyd, hapusrwydd a llesiant pobl.
Amcan 12	Cymunedau	Adeiladu cymunedau cynaliadwy a chydnerth lle mae gan bobl fynediad da i gyflogaeth, siopau, tai, trafndiaeth gyhoeddus, teithio llesol, gofal iechyd a chyfleusterau cymunedol a diwylliannol.

Rhif Amcan	Pennawd	Amcan y Cynllun Datblygu Lleol Newydd
Amcan 13	Cymunedau gwledig	Cynnal cymunedau gwledig presennol cyn belled ag sy'n bosibl drwy ddarparu cartrefi fforddiadwy a chyfleoedd datblygu ar raddfa ac mewn lleoliad addas mewn ardaloedd gwledig er mwyn cynorthwyo wrth adeiladu cymunedau gwledig cynaliadwy a chryfhau'r economi lleol.
Amcan 14	Seilwaith*	Sicrhau bod seilwaith ffisegol a digidol priodol (yn cynnwys cyfleusterau cymunedol a hamdden, carthffosiaeth, dŵr, trafndiaeth, ysgolion, gofal iechyd a band eang ac yn y blaen) yn eu lle neu y gellir eu darparu ar gyfer datblygiadau newydd.
Amcan 15	Hygyrchedd	Ceisio gostwng yr angen i deithio drwy hyrwyddo cymysgedd o ddyraniadau defnydd tir a gwella cysylltedd rhyngwyd, a ble mae angen teithio, i ddarparu cyfleoedd ar gyfer teithio llesol a chludiant cynaliadwy integredig tu hwnt i ddefnydd ceir preifat.
Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu		
Amcan 16	Diwylliant, treftadaeth a'r Gymraeg	Diogelu a gwella amgylchedd adeiledig, diwylliant a threftadaeth Sir Fynwy ar gyfer y dyfodol tra'n uchafu manteision i'r economi, twristiaeth a llesiant cymdeithasol, yn cynnwys cefnogi a diogelu'r Gymraeg.
Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang		
Amcan 17	Argyfwng hinsawdd a natur *	Ymdrechu i gyfyngu'r cynnydd mewn tymheredd byd-eang i 1.5°C, cefnogi gostwng carbon drwy amrywiaeth o fesurau addasu yn cynnwys hwyluso ecosystemau cydnerth ac adfer natur, defnydd ynni adnewyddadwy, cartrefi parod di-garbon, dyluniad a lleoliad datblygiadau newydd, annog twf swyddi a phoblogaeth cytbwys i ostwng y nifer sy'n teithio allan o'r sir i weithio, darparu cysylltiadau band eang i ostwng yr angen i deithio, darparu mannau gwefru ar gyfer cerbydau allyriad isel iawn a gwella ansawdd aer, a darparu Seilwaith Gwyrdd ansawdd uchel.

* yn dangos fod gan yr Amcan fwy o bwyslais a phwysigrwydd oherwydd pandemig Covid-19

Strategaeth a Ffefrir

- xxxiv. Mae'r Strategaeth a Ffefrir yn sicrhau cyfaddawd rhwng cyflawni ein hamcanion lleol sy'n seiliedig ar dystiolaeth oedd yn sylfaen i Strategaeth a Ffefrir Mehefin 2021 ac ymateb Llywodraeth Cymru yn gwrthwynebu'r lefel twf a gynigiwyd bryd hynny. Mae'r strategaeth ofodol yn rhoi ystyriaeth i'r cyfyngiadau ar ansawdd dŵr yn nalgylch rhannau uchaf yr Afon Gwy.
- xxxv. Mae y Strategaeth a Ffefrir:
- **yn gwneud darpariaeth ar gyfer tua 5,400 - 5,940 o gartrefi dros cyfnod y Cynllun 2018-2033¹⁰** (Polisi Strategol S1). Mae hyn yn cynnwys tua 1,580 - 1,850 o gartrefi fforddiadwy (Polisi Strategol S6). Gan fod tua 3,740 o gartrefi yn y gronfa tir ar hyn o bryd¹¹, **caiff tir ei ddyrannu ar gyfer tua 1,660 - 2,200 o gartrefi newydd.** yn cynnwys 830 - 1,100 o gartrefi fforddiadwy newydd.
  - yn gosod y fframwaith polisi cynllunio i **alluogi darparu tua 6,240 o swyddi ychwanegol** (Polisi Strategol S1) **drwy ddyrannu digon o dir cyflogaeth a drwy gynnwys polisïau i hwyluso twf economaidd** (Polisi Strategol S12). Caiff y Cynllun Datblygu Lleol Newydd ei gefnogi gan strategaeth datblygu economaidd.
  - **canolbwyntio twf yn aneddiadau mwyaf cynaliadwy y Sir sef y Fenni, Cas-gwent a Chil-y-coed (yn cynnwys Glannau Hafren)** (Polisi Strategol S2). Oherwydd diffyg dynodi datrysiad strategol ar gyfer triniaeth ffoffadau yng Ngwaith Triniaeth Dŵr Gwastraff Trefynwy o fewn cyfnod y Cynllun, **ni chynigir unrhyw ddyraniadau safle newydd ym mhrif anheddiad Trefynwy** nac o fewn dalgylch rhannau uchaf yr Afon Gwy i'r gogledd o bont Bigsweir.
  - dynodi **dyraniadau safleoedd strategol a ffefrir** ym mhrif aneddiadau y Fenni, Cas-gwent a Chil-y-coed, yn cynnwys Glannau Hafren (Polisi Strategol S7). Caiff dyraniadau safle manwl arall eu gosod yn y Cynllun Datblygu Lleol Newydd Adnau.
  - cyfyngu effaith newid hinsawdd drwy sicrhau bod **cartrefi newydd yn barod ar gyfer di-garbon net a gyda chysylltiadau da gydag aneddiadau presennol**, gan rhoi lleoedd deniadol a hygyrch i fyw a gweithio ynddynt.
  - **cyflwyno polisïau strategol** ar amrywiaeth o feysydd pwnc, yn adlewyrchu'r pedair thema creu lleoedd ym Mholisi Cynllunio (PPW)¹².
- xxxvi. Sylweddolir na all y Strategaeth a Ffefrir gyflawni amcanion y Cyngor, yn cynnwys darparu cartrefi fforddiadwy newydd, yn yr aneddiadau hynny yn nalgylch uchaf yr Afon Gwy lle mae ffoffadau yn broblem. Ni fedrir osgoi'r diffyg hwn gan nad oes unrhyw ddatrysiadau strategol wedi eu dynodi ar hyn o bryd i drin ansawdd dŵr yn rhannau uchaf dalgylch yr Afon Gwy yn ystod cyfnod y Cynllun. Yn wahanol i hynny,

¹⁰ Yn unol â Llawlyfr Cynlluniau Datblygu (Llywodraeth Cymru, Mawrth 2020), gwneir lwfans darpariaethol ar gyfer lwfans hyblygrwydd o 10% i gynnwys safleoedd na fyddant efallai yn dod ymlaen, problemau nas rhagwelwyd neu i gyflawni dymuniad uwch i'r Sir i alluogi darparu/cyflenwi safleoedd ychwanegol os caiff pob safle eu cyflenwi. Caiff y lwfans hyblygrwydd ei ystyried ymhellach a'i fireinio ar y cam Adnau.

¹¹ Gan fod cyfnod y Cynllun eisoes wedi dechrau (2018) cafodd rhai o'r cartrefi yn y gronfa tir eu hadeiladu eisoes, maent wrthi'n cael eu hadeiladu neu mae ganddynt ganiatâd cynllunio. Mae ffigur y gronfa tir hefyd yn rhoi ystyriaeth i safleoedd ar hap a safleoedd bach.

¹² Polisi Cynllunio Cymru (PPW) rhifyn 11, Llywodraeth Cymru, Chwefror 2021.

mae datrysiadau strategol yn cael eu datblygu i drin ffosffadau yn nalgylch yr Afon Wysg. Bydd hyn yn galluogi twf cynaliadwy o fewn yr aneddiadau mwyaf cynaliadwy o fewn dalgylch yr Afon Wysg dros gyfnod y Cynllun. Mae rhan ddeheuol y Sir lle mae'r afonydd yn llanwol yn parhau heb eu heffeithio gan y cyfyngiad hwn.

xxxvii. Os sicrheir datrysiad strategol i ansawdd dŵr yng Ngwaith Trin Dŵr Gwastraff Trefynwy yn ystod cyfnod y Cynllun, yna gellir datblygu safleoedd ar hap o fewn ffiniau anheddiad. Yn unol â'r Llawlyfr Cynlluniau Datblygu, caiff y rhain eu hystyried fel 'safleoedd bonws' ac ni fyddant yn cyfrif tuag at ein ffigurau tai. Cynigir cynnwys y safleoedd dilynol o fewn ffin anheddiad Trefynwy:

- Y dyraniad cyfredol yn y Cynllun Datblygu Lleol yn Fferm Drewen, ger Heol Wonastow (tua 110 o gartrefi);
- Y dyraniad cyfredol yn y Cynllun Datblygu Lleol yn Heol Tudor, Wyesham (tua 35 o gartrefi);
- Safle gyda chaniatâd cynllunio yn Fferm Rockfield (tua 130 o gartrefi).

Nid yw'r safleoedd uchod wedi medru symud ymlaen ar hyn o bryd oherwydd cyfyngiadau ansawdd dŵr. Ar y llaw arall, caiff yr holl safleoedd tai a ddyrannwyd o fewn y Cynllun Datblygu Lleol mabwysiedig na chafodd eu cyflenwi eu dad-ddyrannu.

Lefel Twf a Ffeirir a Strategaeth Ofodol a Ffeirir

xxxviii. Mae Polisiâu Strategol S1 a S2 yn nodi'r strategaeth twf a ffeirir a'r strategaeth ofodol a ffeirir yn y Cynllun Datblygu Lleol.

Polisi Strategol S1 – Strategaeth Twf a Ffeirir

Er mwyn cyflawni diben craidd Sir Fynwy o adeiladu cymunedau cynaliadwy a chydnerth i bawb, rhwng 2010 a 2033, bydd y Cynllun yn gwneud darpariaeth ar gyfer:

- 5,940* cartref i ateb gofyniad tai o 5,400 cartref
- 6,240 swydd newydd

Bydd ffocws y twf hwn ar aneddiadau mwyaf cynaliadwy y Sir, fel yr amlinellir yn yr hierarchaeth aneddiadau cynaliadwy a nodir ym Mholisi S2.

*Mae'r ffigur hwn yn cynnwys lwfans hyblygrwydd dangosol o 10% a gaiff ei ystyried ymhellach a'i fireinio ar y cam Cynllun Datblygu.

xxxix. Mae'r Strategaeth Twf a Ffeirir yn seiliedig ar sefyllfa a gaiff ei harwain gan ddemograffeg gyda thybiaethau polisi ychwanegol¹³. Mae'n rhoi lefel twf (cartrefi a swyddi) sy'n uchafu i ba raddau y gallwn gyfarch ein materion ac amcanion lleol seiliedig ar dystiolaeth yn ne'r Sir a dalgylch yr Afon Wysg, yn cynnwys darparu cartrefi fforddiadwy, twf economaidd cynaliadwy, gan ailgydbwyso ein demograffeg drwy sicrhau y gall pobl ifanc ddewis byw yn y Sir, ac ymateb i'r argyfwng hinsawdd a natur, gan hefyd roi ystyriaeth i bryderon swyddog Llywodraeth Cymru am gydnawsedd gyda Cymru'r Dyfodol 2040 a chyfyngiadau ansawdd dŵr yn nalgylch rhannau uchaf yr Afon Gwy.

¹³ Opsw'n a gyfeirir gan ddemograffeg ar gyfer ardal yr Awdurdod Cynllunio Lleol (h.y. yn eithrio ardal Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog o fewn Sir Fynwy) yn cynnwys sylfaen MYE ONS 2020 ac yn gweithredu tybiaethau yng nghyswllt mudiad, cyfraddau aelodaeth aelwydydd a chymhareb teitho i'r gwaith, fel y'u nodir yn y papur Cefndir Tai.

Polisi Strategol S2 – Dosbarthiad Gofodol Datblygu – Hierarchaeth Aneddiadau

Er mwyn darparu cymunedau cynaliadwy a chydnerth i bawb, bydd y prif ffocws ar gyfer datblygiad newydd wedi ei ddosbarthu yn seiliedig ar yr hierarchaeth aneddiadau dilynol:

Hierarchaeth Aneddiadau		Dosbarthiad Dangosol Twf Preswyl*		Dosbarthiad Twf Cyflogaeth
		% dangosol o'r dosbarthiad	Nifer dangosol cartrefi	
Haen 1	Prif Aneddiadau: <ul style="list-style-type: none"> • Y Fenni (yn cynnwys Llan-ffwyst) • Cas-gwent • Trefynwy (yn cynnwys Wyesham) • Cil-y-coed (yn cynnwys Ardal Glannau Hafren yn cynnwys Caerwent, Crug, Gwndy, Magwyr, Porthysgwin, Rogiet a Sudbrook) 	24%	1,403	Caiff hyn ei osod yn y Cynllun Datblygu Lleol a bydd yn gydnaws gyda'r strategaeth ofodol ac yn gymesur gyda lefel twf tai
		13%	769	
		5%	275	
		44% ar draws ardal Glannau Hafren	2,609 ar draws ardal Glannau Hafren	
Haen 2	Aneddiadau Eilaidd: <ul style="list-style-type: none"> • Brynbuga • Penperllenni • Rhaglan 	6% ar draws Aneddiadau Eilaidd	380 ar draws Aneddiadau Eilaidd	
Haen 3	Prif Aneddiadau: <ul style="list-style-type: none"> Devauden Felin Fach Llanarfan Llanddingad Llandogo Llanelen Llanfair Discoed Llangybi Llanofor Mathern Pwllmeurig Drenewydd Gellifarch/ Mynyddbach Tyndyrn Tryleg Werngifford/Pandy 	8% ar draws Prif Aneddiadau Gwledig a Mân Aneddiadau Gwledig (Haenau 3 a 4)	504 ar draws Prif Aneddiadau Gwledig a Mân Aneddiadau Gwledig (Haenau 3 a 4)	
Haen 4	Mân Aneddiadau Gwledig: <ul style="list-style-type: none"> Betws Newydd Broadstone /Catbrook Brynygwenyn Coed y Paen 			

<p> Cross Ash Cuckoo's Row Great Oak Grysmwnt Gwehelog Llanarth Llanddewi Rhydderch Llandegfedd Llandeilo Groesenni Llandenni Llanfair Cilgedin Llanfable Llanfihangel Troddi Llangwm Llanisien Llansoi Llantriant Penallt Penpergwm Tredynog Y Bryn Y Narth </p>			
--	--	--	--

Caiff haenau datblygu eu diffinio ar gyfer Haenau Anheddiad 1-3, y caiff egwyddor datblygu ei ystyried yn dderbyniol o'i fewn, yn amodol ar yr ystyriaethau polisi manwl a gaiff eu gosod yn y Cynllun Datblygu Lleol Newydd.

O fewn Haen 4 – Mân Aneddiadau Gwledig, ystyrir y bydd mân fewnlenwi rhwng adeiladau presennol yn dderbyniol, yn amodol ar y gofynion polisi manwl a gaiff eu nodi yn y Cynllun Datblygu Lleol Newydd.

Tu allan i Haenau 1-4, bydd polisiau cefn gwlad agored yn weithredol lle mai dim ond ar gyfer y mathau dilynol o ddatblygiad y rhoddir caniatâd cynllunio, yn amodol ar feini prawf cynllunio manwl:

- **Addasiadau derbyniol i adeiladau gwledig**
- **Is-rannu anheddau presennol**
- **Anheddau mentrau gwledig**
- **Datblygiadau Un Blaned**
- **Defnyddiau arallgyfeirio gwledig a mentrau gwledig**
- **Safleoedd eithriad tai fforddiadwy yn cydffinio â ffiniau aneddiadau i ddiwallu anghenion lleol**
- **Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr**

*Mae ffigurau yn cynnwys lwfans hyblygrwydd dangosol o 10% a gaiff ei ystyried ymhellach a'i fireinio ar y cam Cynllun Adnau. Dylai'r ffigurau dosbarthiad gofodol gael ei drin fel dangosol gan y gall newid yn dilyn gwaith asesu manwl ar Safle Ymgeisiol.

- xli. Mae Polisi S2 yn anelu i ganolbwyntio tai a lefel gymesur o dwf cyflogaeth ym mhrif aneddiadau y Fenni (yn cynnwys Llan-ffwyst), Cas-gwent a Chil-y-coed yn cynnwys ardal Glannau Hafren. Cynigir lefel is o dwf yn yr aneddiadau haen is mwyaf cynaliadwy i gyflenwi cartrefi fforddiadwy gwledig y mae angen mawr amdanynt, mynd i'r afael ag anghydraddoldeb gwledig ac ynysigrwydd gwledig.
- xlii. Caiff union ddsbarthiad datblygu ei ddynodi yn y Cynllun Datblygu Lleol Newydd Adnau. Lle na fedrir diwallu twf mewn anheddiad unigol, caiff ei gyfeirio tuag at anheddiad yn yr un haen neu haen uwch o fewn yr un Ardal Marchnad Tai. Mae mwy o fanylion yn cynnwys map o'r Ardaloedd Marchnad Tai yn y Papur Cefndir Tai. Bydd y Cynllun Datblygu Lleol Newydd yn anelu i ddyrannu'r safleoedd hynny sydd â'r cysylltiadau gorau, sy'n fwyaf cynaliadwy, yn cyflwyno creu lleoedd yn y ffordd orau ac sy'n lleiaf niweidiol, y bydd angen eu hystyried yn gytbwys a chyfnewidiadau ar gam y Cynllun Adnau. Defnyddiwyd yr un dull i ddynodi Dyraniadau Safleoedd Strategol a Ffeirir ar gyfer pob prif anheddiad.
- xlii. Mae'r tabl isod (Ffigur 3) yn gosod dosbarthiad dangosol y twf tai a gynigir. Mae dadansoddiad llawn o bob elfen yn Nhabl 10 o'r Papur Cefndir Tai. Mae gwahanol elfennau sy'n cyfrannu tuag at y 5,940 cartref (5,400 plws 10% hyblygrwydd) yn cynnwys cartrefi a gafodd eisoes eu hadeiladu ers 2018 (1,579 cartref), safleoedd gyda chaniatâd cynllunio a gaiff eu hadeiladu yn realistig (1,261 cartref), safleoedd bach a safleoedd ar hap (900 cartref) a dyraniadau safle newydd (2,200 cartref).

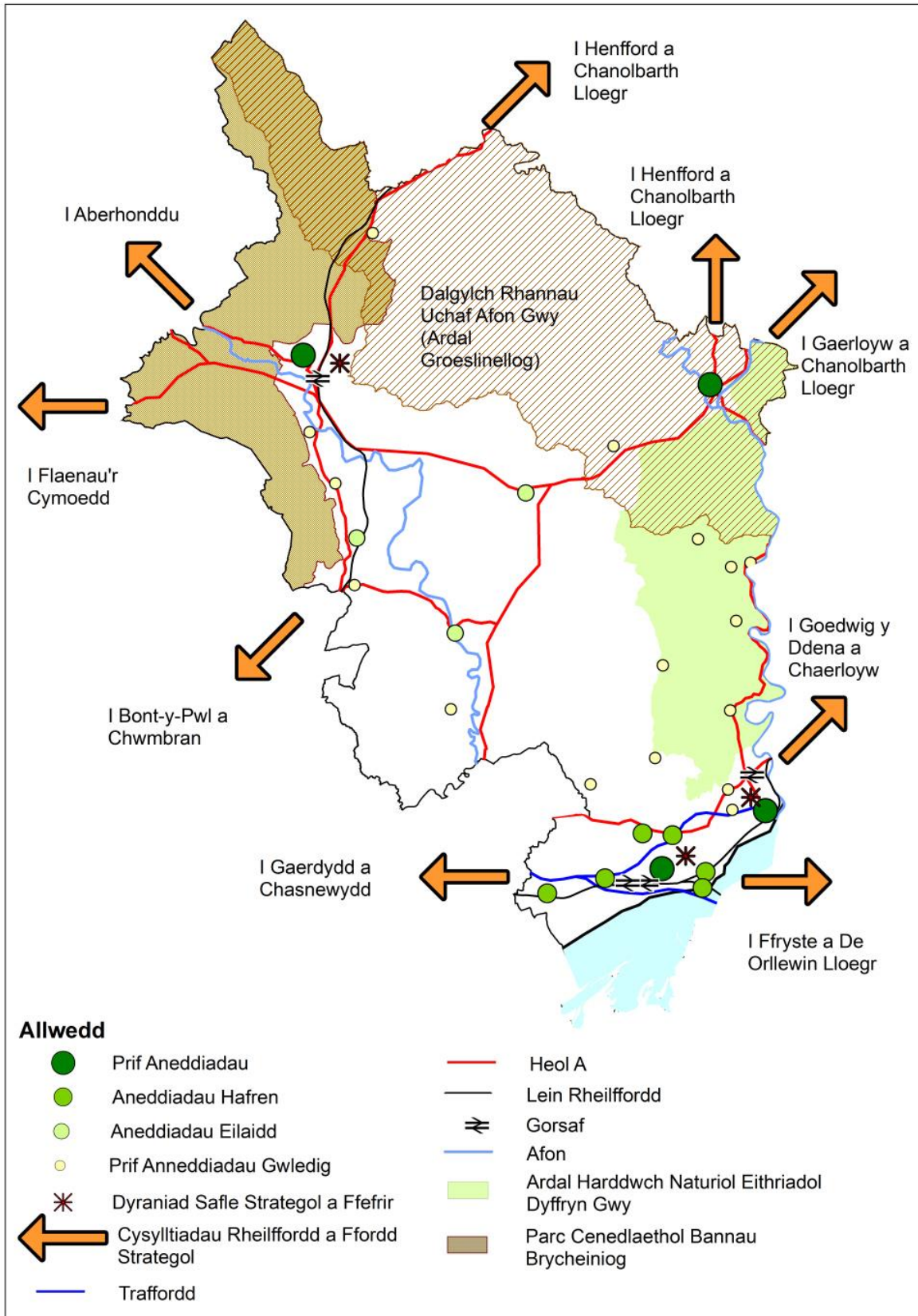
Ffigur 3: Crynodeb o ddsbarthiad gofodol dangosol darpariaeth tai*

Anheddiad	Cyfanswm Ymrwmiadau		Strategaeth a Ffeirir		Cyfanswm Darpariaeth Tai 2018-2033*
	Cwblhadau 2018-2021	Ymrwmiadau Presennol	Cyfanswm Lwfansau (Safleoedd Bach; Ar Hap)	Dyraniadau Tai y Cynllun Datblygu Lleol Newydd (Anheddau)	
Y Fenni (yn cynnwys Llan-ffwyst)	426	132	245	600	1,403
Cas-gwent	192	267	165	145	769
Trefynwy (yn cynnwys Wyesham)	264	11	0	0	275
Cil-y-coed (yn cynnwys Glannau Hafren)	466	723	220	1,200	2609
Aneddiadau Eilaidd	100	45	80	155	380
Aneddiadau Gwledig	131	83	190	100	504
Cyfanswm	1,579	1,261	900	2,200	5,940

*Ffigurau yn cynnwys lwfans hyblygrwydd dangosol o 10% a gaiff ei ystyried ymhellach a'i freinio ar gam y Cynllun Adnau. Dylid trin y ffigurau dosbarthiad gofodol fel dangosol gan y gallant newid yn dilyn ystyriaeth y safleoedd a gyflwynwyd fel rhan o'r ail Alwad am Safleoedd Ymgeisiol a gwaith asesiad safle manwl.

- xliii. Caiff y Strategaeth a Ffeirir ei darlunio yn y Diagram Allweddol isod.

Ffigur 4: Diagram allweddol o'r Strategaeth a Ffefrir.

GWEITHREDU A CHYFLENWI – POLISIÂU STRATEGOL

- xliv. Mae'r adran hon yn nodi'r Polisiâu Strategol sy'n ffurfio'r fframwaith ar gyfer gweithredu a chyflenwi'r Strategaeth a Ffefrir a nodir ym Mholisiâu Strategol S1 ac S2. Mae'r fformat a'r strwythur yn adlewyrchu themâu creu lleoedd PPW11¹⁴ a'r brif nod o ddarparu datblygu cynaliadwy.

DEWISIADAU STRATEGOL A GOFODOL

- xlv. Mae'r polisiâu hyn yn canolbwyntio ar nodi sut y bydd lefel a dosbarthiad a ffefrir gan Sir Fynwy yn cyfrannu at gefnogi cymunedau cynaliadwy a chydnerth i bawb. Mae'n bwysig bod datblygu yn cyfrannu at greu lleoedd cynaliadwy gyda ffocws ar sicrhau bod cymunedau Sir Fynwy yn gynaliadwy yn yr hirdymor ac yn fannau deniadol i fyw a gweithio ynddynt ac i ymweld â nhw.

Creu Lleoedd Cynaliadwy a Dyluniad Ansawdd Uchel

Polisi S3 – Creu Lleoedd Cynaliadwy a Dyluniad Ansawdd Uchel

Bydd datblygu yn cyfrannu at greu lleoedd ansawdd uchel, deniadol a chynaliadwy sy'n cefnogi iechyd a llesiant y gymuned. Er mwyn cyflawni hyn, bydd y datblygiad yn:

- i) Cynnwys dyluniad ansawdd uchel, cynaliadwy, diogel a chynhwysol sy'n rhoi mynediad rhwydd i bawb ac yn cynnig cysylltedd rhwng defnyddiau;
- ii) Cynnwys cymysgedd priodol o ddefnyddiau i leihau'r angen i deithio ac i uchafu cyfleoedd ar gyfer teithio llesol a defnydd trafniadaeth gyhoeddus;
- iii) Cynnwys dull gweithredu Seilwaith Gwyrdd sy'n parchu nodweddion unigryw a chymeriad y safle a'i amgylchedd; a
- iv) Diogelu a gwella amgylcheddau naturiol, hanesyddol ac adeiledig a dangos dealltwriaeth o sut maent yn cydweithio i gyfrannu tuag at ansawdd lleoedd.

Newid Hinsawdd

Polisi Strategol S4 – Newid Hinsawdd

Bydd yn ofynnol i bob cynnig datblygu drin achosion ac addasu i effeithiau newid hinsawdd. Bydd y dulliau o gyflawni hyn yn cynnwys:

- i) Osgoi lleoli datblygiadau mewn ardaloedd sydd mewn risg o lifogydd, neu lle'n briodol, leihau'r risg o lifogydd yn cynnwys mesurau tebyg i Systemau Draeniad Trefol Cynaliadwy a dylunio gwrthsefyll llifogydd;
- ii) Cynnwys gofynion ynni carbon isel/di-garbon drwy ostwng y galw am ynni a hyrwyddo effeithiolrwydd ynni;

¹⁴ Ffigur 6 PPW11 – Tudalen 20

- iii) Cefnogi datblygu cynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon isel/di-garbon a thybiaeth yn erbyn cynhyrchu ynni sy'n defnyddio tanwydd ffosil, ffracio a dulliau nad ydynt yn rhai carbon isel/di-garbon;
- iv) Defnyddio technegau adeiladu cynaliadwy a chyflenwadau lleol drwy fabwysiadu egwyddorion economi cylchol;
- v) Cynnwys mesurau effeitholrwydd dŵr a lleihau effeithiau niweidiol ar adnoddau ac ansawdd dŵr;
- vi) Defnyddio tir yn effeithiol a chyd-leoli defnyddiau i leihau'r angen cyffredinol i deithio ac uchafu cyfleoedd ar gyfer teithio llesol a defnyddio trafndiaeth gyhoeddus;
- vii) Darparu seilwaith gwefru cerbydau allyriad isel iawn i ostwng allyriadau a gwella ansawdd aer; a
- viii) Chefnogi cydnerthedd datblygiad drwy ddatrysiadau Seilwaith Gwyrdd yn cynnwys: cyfleoedd ar gyfer bioamrywiaeth ac ecosystemau cydnerth, darpariaeth gofodau gwyrdd a chysylltedd a rheoli adnoddau dŵr.

Bydd targedau a mesurau manwl yn dilyn ym mholisiau'r Cynllun Datblygu Lleol Newydd Adnau a dyraniadau safle.

xlvi. Sylweddolwn fod cysylltiad cynhenid rhwng yr argyfwng hinsawdd a'r argyfwng natur a bod egwyddorion datblygu cynaliadwy yn eang ac yn cynnwys agweddau tebyg i drafndiaeth, seilwaith gwyrdd a'r amgylchedd naturiol. Caiff yr egwyddorion hyn eu trin ym Mholisiau Strategol eraill y cynllun yn cynnwys S3 – Creu Lleoedd Cynaliadwy a Dylunio Ansawdd Uchel, S9 – Trafndiaeth Gynaliadwy a S17 Seilwaith Gwyrdd, Tirlun a Chadwraeth Natur ac felly ni chânt eu hailadrodd yn y polisi hwn. Dylid ystyried y polisiau hyn yn eu cyfanrwydd.

Darpariaeth Seilwaith

Polisi Strategol S5 – Darpariaeth Seilwaith

Lle mae seilwaith presennol yn annigonol i wasanaethu'r datblygiad a gynigir, mae'n rhaid darparu seilwaith a chyfleusterau newydd neu well i unioni diffygion fel rhan o'r datblygiad a gynigir. Lle'n bosibl, dylid darparu gwelliannau seilwaith cyn defnyddio safle. Lle nad yw darpariaeth ar y safle yn addas, ceisir darpariaeth oddi ar y safle neu gyfraniad ariannol at hynny.

Bydd angen trefniadau ar gyfer rheoli a chynnal a chadw y cyfleusterau yn y dyfodol, naill ai ar wedd cymorth dechreuol neu am byth bythoedd.

Ceisir Rhwymedigaethau Cynllunio i sicrhau gwelliannau mewn seilwaith, cyfleusterau, gwasanaethau a gwaith cysylltiedig, lle mae eu hangen i wneud datblygiad yn dderbyniol. Wrth ddynodi cyfraniadau addas, rhoddir yr ystyriaeth briodol i hyfywedd cyffredinol datblygiad, yn cynnwys cost mesurau sydd eu hangen i gyflenwi datblygiad yn ffisegol a sicrhau ei fod yn dderbyniol yn nhermau cynllunio. Gall rhwymedigaethau o'r fath gynnwys:

- Darpariaeth tai fforddiadwy
- Cyfleusterau addysg
- Teithio llesol
- Mesurau trafndiaeth gynaliadwy
- Seilwaith trafndiaeth
- Cyfleusterau hamdden, yn cynnwys mannau agored cyhoeddus ffurfiol ac anffurfiol
- Seilwaith Gwyrdd
- Cyfleusterau cymunedol a diwylliannol
- Lliniaru a gwella ecolegol
- Cyfleustodau strategol yn cynnwys seilwaith dŵr a charthffosiaeth
- Cyfleusterau rheoli gwastraff
- Cyfleusterau iechyd

Pe dengys ystyriaethau hyfywedd na fedrir yn rhesymol ofyn am yr holl gyfraniadau a ddynodwyd, caiff blaenoriaeth cyfraniadau ei benderfynu ar sail achosion unigol pob achos. Yn achos datblygiadau tai, rhoddir blaenoriaeth i'r tai fforddiadwy sydd eu hangen gan Bolisi S6 os nad oes angen llethol am i'r cyfraniad sydd ar gael, yn llwyr neu yn rhannol, i gael ei ddyrannu ar gyfer rhyw ddiben/ion arall angenrheidiol.

LLEOEDD ACTIF A CHYMDEITHASOL

xlvii.

Nod y thema Lleoedd Actif a Chymdeithasol yw creu cymunedau cydlynus gyda chysylltiadau da. Mae'r Polisiâu Strategol yn yr adran hon yn anelu i ddarparu cymunedau actif ac iach gyda chysylltiadau da sydd â mynediad i gartrefi, gwasanaethau a chyfleusterau cymunedol safon da. Caiff manylion yn cyfeirio at y rhaniad daliadaeth gofynnol eu cynnwys yn y Cynllun Datblygu Lleol Newydd Adnau yn seiliedig ar yr wybodaeth ddiweddaraf a gynhwysir yn yr Asesiad o'r Farchnad Tai Leol; mae'r Asesiad cyfredol yn dynodi fod 68% o dai fforddiadwy ar gyfer rhent cymdeithasol, 7% ar gyfer rhent canolradd a 25% ar gyfer perchentyaeth cost isel. Caiff diweddariad o'r Asesiad o'r Farchnad Tai Leol ei baratoi yn defnyddio templed newydd Llywodraeth Cymru.

Cartrefi Fforddiadwy

Polisi Strategol S6 – Cartrefi Fforddiadwy

Targed cartrefi fforddiadwy ar gyfer cyfnod y Cynllun o 2018-2033 yw 1,580 – 1,850 cartref.

Mae'r Cyngor yn ymroddedig i sicrhau y caiff 50% o gartrefi fforddiadwy eu darparu ar bob dyraniad safle newydd.

Caiff manylion pellach ar drothwyon tai fforddiadwy eu cynnwys yn y Cynllun Datblygu Lleol Newydd Adnau i ddangos deilliannau'r gwaith sy'n dod i'r amlwg ar hyfywedd.

Dyraniadau Safleoedd Strategol a Ffefrir

Polisi Strategol S7 – Dyraniadau Safleoedd Strategol a Ffefrir

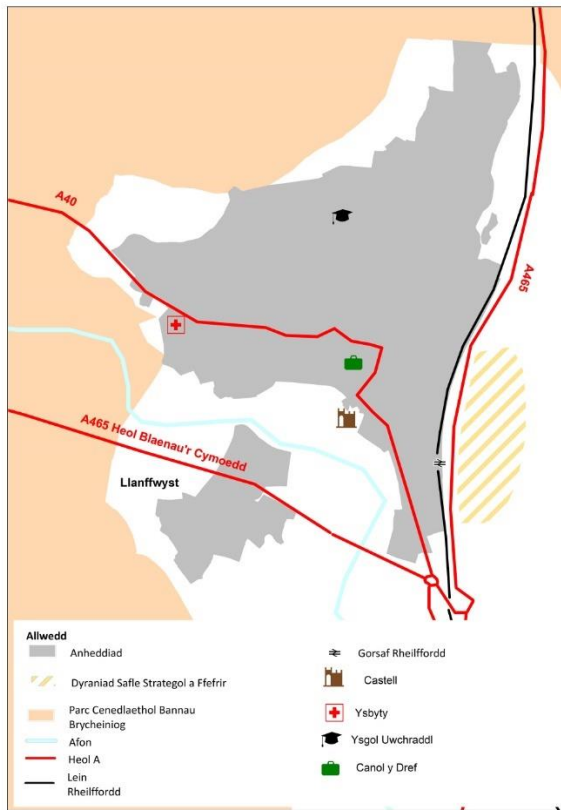
Caiff Safleoedd Strategol eu dyrannu i gyfrannu at gyflenwi cyfraddau tai a thwf polisi a nodir ym Mholisi S1. Caiff y safleoedd dilynol eu dynodi fel Dyraniadau Safleoedd Strategol a Ffefrir:

- a) Dwyrain y Fenni
- b) Bayfield, Cas-gwent
- c) Dwyrain Cil-y-coed

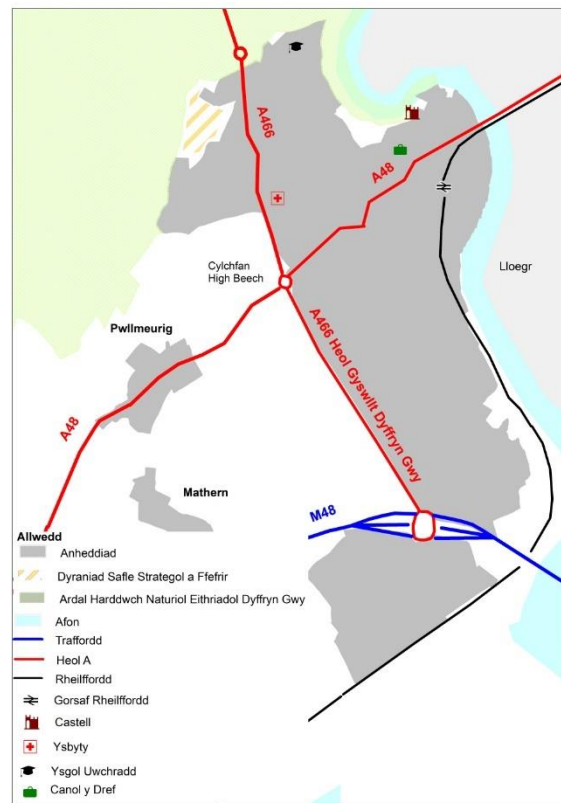
- xlvi. Er mwyn gweithredu Strategaeth y Cynllun Datblygu Lleol Newydd, cafodd Dyraniadau Safleoedd Strategol a Ffefrir eu dynodi ar gyfer prif aneddiadau y Fenni, Cas-gwent a Chil-y-coed. Cafodd y safleoedd hyn eu dewis o 13 opsiwn twf strategol wedi eu lleoli ar draws y Fenni, Cas-gwent, Trefynwy a Glannau Hafren yr ymgynghorwyd yn flaenorol arnynt yn Strategaeth a Ffefrir 2021. Cafodd detholiad safle ei lywio gan yr ymatebion i'r ymgynghoriad a gafwyd ar Strategaeth a Ffefrir 2021. I lywio'r Dyraniadau Safleoedd Strategol a Ffefrir yma, cynhaliwyd asesiad lefel uchel i ddynodi'r safleoedd hynny a allai gyfrannu at gyflenwi lefel y twf (tai a swyddi) sydd ei angen i gyflenwi'r Strategaeth a Ffefrir. Mae'r safleoedd hyn wedi rhoi tystiolaeth ddigonol y byddent yn hyfyw ac y medrid eu cyflenwi ac adeiledir ar hynny wrth i'r Cynllun fynd rhagddo. Rhagwelir y bydd dwy o'r safleoedd, sef Dwyrain y Fenni a Dwyrain Cil-y-coed, yn darparu tai o fewn a hefyd tu hwnt i gyfnod y Cynllun Datblygu Lleol Newydd.
- xlix. Yn dilyn ymgynghoriad ar y Strategaeth a Ffefrir bydd y Cyngor yn cynnal asesiad manwl o bob safle i sicrhau cyflenwi Strategaeth y Cynllun, yn cynnwys darparu:
- 50% cartrefi fforddiadwy;
  - Cartrefi parod di-garbon;
  - Y seilwaith cefnogi angenrheidiol;
  - Proses prif gynllun i sicrhau fod dyraniadau yn creu lleoedd cynaliadwy, cydlynus ac wedi eu datblygu'n dda a ddarperir drwy ddull gweithredu cryf creu lleoedd; ac
  - Aseiad hyfywedd ariannol i sicrhau y gellir cyflawni safleoedd o fewn cyfnod y Cynllun.

Ffigur 5: Lleoliad y Dyraniadau Safle Strategol a Ffefrir

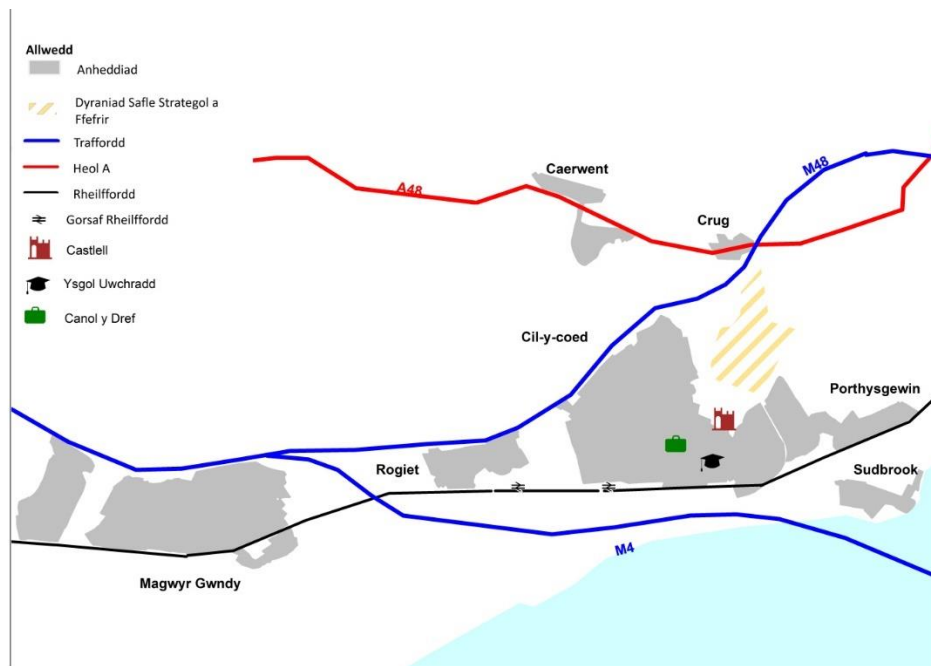
Dwyrain y Fenni

Bayfield Cas-gwent

Dwyrain Cil-y-coed

Ffigur 6: Manylion Dyraniadau Safleoedd Strategol a Ffefrir

Enw'r Safle	Cyfeirnod Safle Ymgeisiol	Maint (Ha)	Defnydd a Gynigir	Nifer cartrefi a gynigir yng ngheisiadau safleoedd ymgeisiol	Nifer fras cartrefi o fewn cyfnod y Cynllun
Y Fenni (Dwyrain)	CS0213	24.75	Defnydd Cymysg: Preswyl, Cyflogaeth, Manwerthu, Hamdden, Addysg a Defnydd Cymunedol	635	500
Bayfield, Cas-gwent	CS0098	10.07	Preswyl	145	145
Cil-y-coed (Dwyrain)	CS0087 CS0251	67.67	Defnydd Cymysg: Preswyl, Cyflogaeth, Manwerthu, Hamdden	1460	925

Sipsiwn a Theithwyr

Polisi Strategol S8 – Sipsiwn a Theithwyr

Gwneir tir ar gael i ddarparu ar gyfer anghenion llety heb ei ddiwallu ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr a ddynodwyd yn yr asesiad diweddaraf o lety Sipsiwn a Theithwyr

- i. Diweddarwyd Asesiad o Anghenion Sipsiwn a Theithwyr a chafodd ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru ym mis Ionawr 2021 ar gyfer ei gymeradwyo¹⁵. Roedd hyn yn dynodi angen am naw llain breswyl rhwng cyfnod 2020 – 2025 a phedair llain arall ar gyfer gweddill cyfnod y Cynllun o 2026 – 2033, gan roi cyfanswm angen o 13 llain tan ddiwedd cyfnod y Cynllun. Ni wnaeth y diweddariad ddynodi angen am lain dros dro: byddai orau ystyried hyn ar sail ranbarthol drwy broses y Cynllun Datblygu Strategol.
- ii. Caiff tir ei ddynodi i ddarparu ar gyfer na chafodd ei ddiwallu ar gyfer llety Sipsiwn a Theithwyr yn y Cynllun Adnau. Caiff polisiau penodol seiliedig ar feini prawf i asesu cynigion ar gyfer llety Sipsiwn a Theithwyr sy'n dod ymlaen yn ystod cyfnod y Cynllun eu hystyried o fewn y Cynllun Datblygu Lleol Newydd Adnau.

¹⁵ Rydym yn dal i ddisgwyl cymeradwyaeth gan Lywodraeth Cymru

Trafnidiaeth Gynaliadwy

Polisi Strategol S9 – Trafnidiaeth Gynaliadwy

Mae'n rhaid i gynigion datblygu hyrwyddo dulliau cynaliadwy, carbon isel a diogel o drafnidiaeth sy'n gostwng yr angen i deithio mewn car, cynyddu darpariaeth ar gyfer cerdded a seiclo a gwella darpariaeth trafndiaeth gyhoeddus (rheilffordd a bws) er mwyn sicrhau buddion iechyd a llesiant sylweddol drwy gynyddu gweithgaredd ffisegol dynol a buddion amgylcheddol drwy ostwng llygredd aer a sŵn. Caiff hyn ei hwyluso gan:

- Datblygiad sy'n cydymffurfio gyda'r Hierarchaeth Trafnidiaeth Gynaliadwy (fel y nodir ym Mholisi Cynllunio Cymru, Cymru'r Dyfodol a Llwybr Newydd) o ostwng yr angen i deithio mewn car, a hyrwyddo cerdded, seiclo, trafndiaeth gyhoeddus a cherbydau allyriad isel iawn uwch ben cerbydau modur preifat;
- Hyrwyddo seilwaith digidol ac arloesol mewn ardaloedd trefol a hefyd wledig i alluogi gweithio o bell a gostwng yr angen i deithio i'r gweithle ar sail dydd-i-ddydd;
- Hyrwyddo cysylltedd Teithio Llesol (cerdded a seiclo) drwy ddiogelu, gwella ac ehangu Mapiau Rhwydwaith Teithio Llesol;
- Lleoli datblygiad yn agos at gyfleusterau trafndiaeth gyhoeddus a dylunio datblygiadau i hwyluso a gwella seilwaith trafndiaeth gyhoeddus, cysylltiadau a chyrraedd daearyddol i ardaloedd gwledig;
- Sicrhau bod datblygiadau'n cynnwys a/neu alluogi defnydd cerbydau allyriad isel iawn drwy ddarparu'r seilwaith sylfaenol angenrheidiol;
- Gwella diogelwch seilwaith teithio;
- Sicrhau y caiff datblygiadau eu gwasanaethu gan lefel briodol o ddarpariaeth parcio yn dibynnu ar natur a lleoliad y cynnig;
- Datblygu rôl Prif Aneddiadau Sir Fynwy yn unol â Chynllun Rhanbarthol De Ddwyrain Cymru a Chynllun Trafnidiaeth Lleol Sir Fynwy lle gellir datblygu cyfleoedd teithio cynaliadwy a'u cysylltu gyda metro De Ddwyrain Cymru; a
- Arddangos sut mae datblygiadau a gynigir mewn ardaloedd gwledig yn galluogi datrysiadau i ddiwallu problemau trafndiaeth wledig, tebyg i wella cysylltiadau i drafnidiaeth gyhoeddus, seilwaith digidol a datrysiadau blaengar, tebyg i gynlluniau rhannu ceir.

Bydd y Cynllun Adnau yn diogelu'r safleoedd angenrheidiol i gyflawni'r mesurau a chynlluniau trafndiaeth allweddol a ddynodwyd mewn cynlluniau trafndiaeth cenedlaethol, rhanbarthol a lleol.

- lii. Mae strategaeth ofodol y Cynllun Datblygu Lleol Newydd yn canolbwyntio datblygiad yn ein aneddiadau mwyaf cynaliadwy sef y Fenni (yn cynnwys Llan-ffwyst), Cas-gwent a Chil-y-coed. Mae hyn yn rhoi cyfleoedd ar gyfer gostwng teithio ac ar gyfer gwella trafndiaeth gynaliadwy, yn arbennig gerdded a seiclo (teithio llesol) a thrafnidiaeth gyhoeddus. Yn unol â Deddf Teithio Llesol 2013 a Chanllawiau Llywodraeth Cymru ar y Ddeddf Teithio (2021)¹⁶, mae'r Cyngor wedi paratoi Mapiau Rhwydwaith Teithio Llesol¹⁷, sy'n dynodi'r llwybrau cerdded a seiclo sydd eu hangen i greu rhwydwaith sydd wedi integreiddio'n llawn ar gyfer cerdded a seiclo.
- liii. Bydd y Cynllun Datblygu Lleol Newydd yn hyrwyddo cysyniad 'cymdogaeth 20 munud'¹⁸ lle dylai datblygiad newydd fod o fewn 20 munud ar droed o wasanaethau bob dydd allweddol, fydd yn ei dro yn hyrwyddo gweithgaredd corfforol a iechyd a llesiant ein preswylwyr.

Canol Trefi a Chanolfannau Lleol a Chymdogaeth

Polisi Strategol S10– Canol Trefi a Chanolfannau Lleol a Chymdogaeth

Caiff pob datblygiad manwerthu, masnachol a chymdeithasol neu welliannau newydd, yn cynnwys defnyddiau hamdden, diwylliannol ac adloniant, eu ffocysu yn unol â'r hierarchaeth a ddiffinnir isod. Dylai datblygiadau fod yn gyson o ran maint a natur gyda maint a chymeriad y ganolfan a'i rôl yn yr hierarchaeth.

Mae'n rhaid i gynigion gynnal neu wella bywiogrwydd y ganolfan a'i gwneud yn fwy deniadol. Ni chaniateir cynigion a fyddai'n tansilio bywiogrwydd a pha mor deniadol yw'r ganolfan.

Canol Trefi:	Y Fenni, Cil-y-coed, Cas-gwent, Trefynwy
Canolfannau Lleol:	Magwyr, Rhaglan, Brynbuga
Canolfannau Cymdogaeth: <i>(Caiff y rhain eu hadolygu fel rhan o'r Cynllun Datblygu Lleol Newydd Adnau)</i>	Y Fenni – Heol Hillcrest, Rhodfa Rother, Y Mardy Cil-y-coed – Gorllewin Cas-gwent – Bulwark, Thornwell Trefynwy – Overmonnow, Wyesham, Yr Albion

¹⁶ Canllawiau Deddf Teithio Llesol Llywodraeth Cymru (Gorffennaf 2021)
<https://gov.wales/sites/default/files/publications/2022-01/active-travel-act-guidance.pdf>

¹⁷ Gellir gweld Mapiau Rhwydwaith Teithio Llesol Sir Fynwy yn
[Cynigion llwybrau ar gyfer Cedded a Seiclo – Sir Fynwy](#)

¹⁸ Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru (2020) Wythnos Hinsawdd: Sut y gall cymdogaethau 20-munud ein helpu i ymladd yr Argyfwng Hinsawdd ac arbed ein trefi a'n dinasoedd
[Wythnos Hinsawdd: Sut y gall cymdogaethau 20-munud ein helpu i ymladd yr Argyfwng Hinsawdd ac arbed ein trefi a'n dinasoedd – Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru](#)

- liv. Mae Polisi S10 yn defnyddio dull gweithredu 'Canol Trefi yn Gyntaf; yn unol â Cymru'r Dyfodol 2040 a PPW11. Mae hyn yn rhoi iechyd a bywiogrwydd canol trefi fel y man dechrau ar gyfer gwneud penderfyniadau ar leoliadau. Mae hefyd yn cyfeirio cyfleusterau a gwasanaethau i lle gall y defnyddwyr arfaethedig gerdded neu seiclo yn rhwydd iddynt a/neu ddefnyddio trafnidiaeth gyhoeddus i'w cyrraedd. Caiff datblygiadau o faint addas o fewn canol ein trefi a chanolfannau lleol sy'n cynnal a/neu wella eu bywiogrwydd a pha mor ddeniadol a hyfyw ydynt eu cefnogi yn y Cynllun Datblygu Lleol Newydd. Caiff datblygiadau anaddas a fyddai'n tansellio bywiogrwydd, hyfywedd a pha mor ddeniadol yw canol trefi a chanolfannau lleol a chymdogaeth y Sir yn cael eu gwrthwynebu yn gryf.

Cyfleusterau Cymunedol a Hamdden

Polisi Strategol S11 – Cyfleusterau Cymunedol a Hamdden

Lle nad yw lleoliad mewn canol tref neu ganolfan leol ar gael neu'n addas, caniateir cynigion datblygu sy'n darparu a/neu yn gwella cyfleusterau cymunedol a hamdden o fewn neu ger ffiniau aneddiadau yn amodol ar ystyriaethau cynllunio manwl. Ni chaniateir cynigion datblygu sy'n arwain at golli cyfleusterau cymunedol a hamdden heb fod cyfiawnhad dros hynny.

- lv. Ar gyfer dibenion y polisi hwn, caiff cyfleusterau cymunedol eu diffinio fel cyfleusterau a ddefnyddir gan gymunedau lleol ar gyfer dibenion hamdden, cymdeithasol, iechyd, addysg a diwylliannol ac maent yn cynnwys neuaddau pentref a siopa, ysgolion, meddygfeydd teulu/canolfannau iechyd, canolfannau hamdden, tafarndai, manau addoli, mynwentydd, tyfu bwyd cymunedol a llyfrgelloedd. Mae cyfleusterau hamdden yn cynnwys chwaraeon ffurfiol, hamdden a gweithgareddau hamdden fel gemau tîm, cyfleusterau chwarae plant yn ogystal â gweithgareddau mwy anffurfiol tebyg i fynd am dro yng nghefn gwlad.

LLEOEDD CYNHYRCHIOL A MENTRUS

- lvi. Mae twf a chydnerthedd economaidd yn flaenoriaethau allweddol ar gyfer y Cyngor, a chaiff hyn ei yrru gan yr angen i gyfarch y gostyngiad yn y boblogaeth oedran gwaith a'r lefelau uchel hanesyddol o breswylwyr yn teithio allan o'r sir i weithio. Mae'r Strategaeth a Ffebrir yn anelu rhoi cydbwysedd addas o dwf aelwydydd a swyddi. Bydd fframwaith polisi y Cynllun Datblygu Lleol Newydd yn anelu i ddenu a chadw buddsoddiad, creu swyddi, gwella seilwaith strategol drwy ddynodi tir cyflogaeth digonol ar gyfer defnyddiau cyflogaeth traddodiadol (dosbarth defnydd B) a hyrwyddo ysgogwyr cyflogaeth arall sy'n bwysig i economi Sir Fynwy. Daw twf swyddi hefyd drwy dwf a chadw busnesau bach a chanolig a ffurfio busnesau bach a chanolig newydd, gyda pholisïau cynllunio, marchnata ac ymyriadau eraill i gefnogi fel sydd angen i wneud i hyn ddigwydd.

Darpariaeth Safleoedd Cyflogaeth

Polisi Strategol S12 – Darpariaeth Safleoedd Cyflogaeth

Gwneir darpariaeth ar gyfer o leiaf 38 ha o dir ar amrywiaeth a dewis addas o safleoedd ar gyfer datblygiad diwydiannol a busnes (dosbarthiadau B1, B2 a B8 Gorchymyn Dosbarthiadau Defnydd Cynllunio Tref a Gwlad 1987) yn unol â Strategaeth Ofodol y Cynllun.

Caiff tir a safleoedd cyflogaeth presennol sy'n parhau i fod eu hangen ar gyfer dibenion cyflogaeth eu gwarchod rhag mathau eraill o ddatblygiad.

i sicrhau y darperir ystod o fathau a meintiau tir a safleoedd cyflogaeth, caniateir datblygu ar gyfer y dilynol, yn amodol ar ystyriaethau cynllunio manwl.

- Unedau bach a gweithdai ar gyfer busnesau ledled y sir i gynorthwyo wrth ddarparu cyfleoedd adfywio, gan alluogi busnesau bach a chanolig i sefydlu a thyfu, a sicrhau twf economaidd cynaliadwy;
- Integreiddio cyfleoedd cyflogaeth newydd mewn datblygiadau defnydd cymysg.

- lvii. Mae'r Strategaeth a Ffebrir yn rhoi'r fframwaith polisi cynllunio i alluogi darparu 6,240 o swyddi dros gyfnod y Cynllun (416 swydd y flwyddyn). Mae'r lefel yma o dwf swyddi yn gydnaws gyda rhagamcan twf poblogaeth a thai ac yn rhoi ystyriaeth i addasiadau i gyfraddau aelodaeth aelwydydd ar gyfer grwpiau oedran iau allweddol a gostwng lefel cymudo drwy gadw mwy o'r gweithlu preswyl.
- lviii. Mae'r Cyngor wedi comisiynu Adolygiad o Dir Cyflogaeth¹⁹ i asesu rhagolygon cyflogaeth a gofynion tir dosbarth defnydd B ar gyfer cyfnod y Cynllun 2018-2033. Mae'r astudiaeth yn argymhell isafswm gofyniad o 38ha o dir cyflogaeth yn seiliedig ar alw'r gorffennol, yn cynnwys clustog pum mlynedd i ganiatáu dewis ac ansicrwydd darogan. Mae'r Adolygiad o Dir Cyflogaeth yn dadansoddi hyn yn ôl mathau defnydd tir unigol fel sy'n dilyn:
- B1: 3.5ha
  - B2: 9.2ha
  - B8: 25.2ha
- lix. Mae darparu ar gyfer y lefel yma o dwf swyddi yn rhan o ddarlun cymhleth. Elfen sylfaenol fydd darparu ystod o gyflenwad tir cyflogaeth y gellir ei gyflenwi mewn lleoliadau addas ac yn y meintiau iawn i ddenu busnesau newydd mewn sectorau twf allweddol a galluogi ein busnesau presennol i dyfu. Mae llawer o fusnesau y Sir yn fentrau bach a chanolig ac efallai na fyddant angen dyraniadau tir newydd i dyfu. Ymhellach, mae mwy o dueddiad ar gyfer gweithio ystwyth a gweithio gartref mewn rhai sectorau sy'n golygu bod y galw am dir neu ofod ffisegol ar gyfer cyflogaeth yn newid. Mae hybiau gweithio o bell seiliedig yn y gymuned yn cefnogi ffordd hybrid o

¹⁹ Employment Land Review (BE Group, mis Hydref 2022)

weithio gartref ac o bell mewn hyb lleol, gan ostwng yr angen i deithio a chefnogi anghenion mentrau bach a chanolig sy'n sector allweddol yn y Sir.

Mentrau Gwledig

Polisi Strategol S13 – Mentrau Gwledig

Caniateir datblygu i alluogi defnyddiau mentrau gwledig ac arallgyfeirio'r economi gwledig tu allan i ffiniau datblygu aneddiadau lle mae o faint a math sy'n gydnaws gyda'r ardal o amgylch ac na fydd yn achosi unrhyw niwed annerbyniol i'r tirlun o amgylch, treftadaeth hanesyddol a diwylliannol, i amrywiaeth neu werth amwynder lleol. Mae'n rhaid i ddatblygu aildefnyddio neu addasu adeiladau presennol lle'n bosibl. Caiff yr amgylchiadau eithriadol lle gellir caniatáu adeiladau newydd tu allan i ffiniau anheddiad i gefnogi'r economi gwledig eu nodi yn y Cynllun Datblygu Lleol Newydd Adnau.

- ix. Wrth ganiatáu arallgyfeirio a menter addas mewn ardaloedd gwledig, mae'r Cynllun yn anelu i gynnal a gwella a, lle'n briodol, adfywio aneddiadau gwledig y Sir. Mae 'Sir Fynwy 2040: Ein Datganiad Twf ac Uchelgais Economaidd'²⁰ yn anelu parhau i gefnogi a hyrwyddo busnesau a gwasanaethau lleol. Gan adeiladu ar waith y Rhaglen Datblygu Gwledig a gyllidwyd gan yr Undeb Ewropeaidd²¹, a ddaeth i ben ym mis Medi 2022, sicrhodd y Cyngor £2.04M o gyllid fel rhan o Gronfa Adnewyddu Cymunedol Llywodraeth Cymru²² a dyfarnwyd £7.16 miliwn iddi o'r [Gronfa Ffyniant Gyffredin](#) dros y tair blynedd nesaf.

Economi Ymwelwyr

Polisi Strategol S14 – Economi Ymwelwyr

Caniateir cynigion datblygu sy'n darparu ar gyfer a/neu yn gwella mathau cynaliadwy o dwristiaeth yn amodol ar ystyriaethau cynllunio manwl.

Ni chaniateir cynigion datblygu a fyddai ag effaith niweidiol annerbyniol ar nodweddion a meysydd o ddiddordeb twristiaeth a'u gosodiadau, neu a fyddai'n arwain at golli cyfleusterau twristiaeth heb gyfiawnhad dros hynny.

²⁰ Gellir gweld Sir Fynwy 2040: Ein Datganiad Twf ac Uchelgais Economaidd yn:

<https://www.monmouthshire.gov.uk/app/uploads/2020/03/Economic-Growth-and-Ambition-Statement-November-2019.pdf>

²¹ Gellir gweld manylion y Rhaglen Datblygu Gwledig – 2014-2020 ar wefan Sir Fynwy yn [Busnes a Menter Sir Fynwy | Arloesedd Gwledig | Croesawu arloesedd a galluogi pethau mawr i ddigwydd yn Ne Cymru](#) a Llywodraeth Cymru ar

<https://busnescymru.llyw.cymru/rhwydwaithgwledigcymru/uned-cefnogirhwydwaith-gwledig-cymru/cyllid-rhaglen-datblygu-gwledig>

²² Gellir gweld manylion Cronfa Gymunedol Llywodraeth y DU a Chronfa Ffyniant Gyffredin Llywodraeth y DU drwy <https://www.gov.uk/government/publications/uk-community-renewal-fund-prospectus/uk-community-renewal-fund-prospectus-2021-22>

Rheoli Gwastraff mewn Modd Cynaliadwy

Polisi Strategol S15 – Rheoli Gwastraff mewn Modd Cynaliadwy

Er mwyn hwyluso sicrhau rheoli gwastraff mewn modd cynaliadwy bydd y Cynllun yn:

- i) Sicrhau bod cynigion yn cydymffurfio gydag egwyddorion hierarchaeth gwastraff sy'n cefnogi'r rhai sy'n symud gwastraff i fyny'r hierarchaeth;
- ii) Cefnogi rhwydwaith integredig a digonol o osodiadau rheoli gwastraff sy'n rhoi ystyriaeth i'r cysyniad gosodiad priodol agosaf ac egwyddorion hunan-ddigonolrwydd lle bo angen;
- iii) Dynodi safleoedd diwydiannol Dosbarth B a gafodd eu dyrannu a'u diogelu'n addas sy'n briodol ar gyfer cyfleusterau trin rheoli gwastraff mewn adeilad, yn amodol ar ystyriaethau cynllunio manwl;
- iv) Cefnogi'r economi gylchol drwy annog gostwng cynhyrchu gwastraff ac aildddefnyddio ac ailgylchu deunyddiau yng nghanau dylunio, adeiladu a dymchwel datblygiad; a
- v) Sicrhau y gwneir darpariaeth ar gyfer rheoli, didoli, storio a chasglu gwastraff mewn modd cynaliadwy ym mhob datblygiad newydd.

- lxi. Mae'n ofynnol i awdurdodau lleol ddatblygu dull cynaliadwy i reoli gwastraff a hyrwyddo hierarchaeth gwastraff o aildddefnyddio, ailgylchu, adfer ac yn olaf waredu.
- lxii. Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 21: Dywedir fod llawer o safleoedd cyflogaeth cyffredinol ac ardaloedd diwydiannol mawr yn debygol o fod yn lleoliadau addas ar gyfer cyfleusterau gwastraff²³. Rhoddir manylion y dyraniadau tir cyflogaeth hynny, a ystyrir yn addas ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff, yn y Cynllun Adnau yn ogystal â'r meini prawf manwl a ddefnyddir ar gyfer asesu ceisiadau cynllunio ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff.

Mwynau

Polisi Strategol S16 – Mwynau

Bydd y Cyngor yn rheoli ei adnoddau mwynol mewn dull cynaliadwy drwy:

- i) Ddiogelu tir y gwyddir amdano/posibl ar gyfer adnoddau tywod a gro a chreigiau mâl ar gyfer defnydd posibl yn y dyfodol;
- ii) Cadw cronfa dir 10-mlynedd o leiaf o greigiau mâl a 7 mlynedd o adnoddau tywod a gro seiliedig ar dir drwy gydol cyfnod y Cynllun yn unol â gofynion Datganiad Technegol Rhanbarthol Gweithgor Agregau De Cymru diweddaraf; ac
- iii) Annog defnydd effeithiol ac addas o fwynau ansawdd uchel ac uchafu'r potensial ar gyfer defnydd agregau eilaidd ac wedi ailgylchu yn lle prif adnoddau a enillir ar y tir.

- lxiii. Mae PPW11 a Nodyn Cyngor Technegol Mwynau 1: Agregau (2004 (MTAN1) yn ei gwneud yn ofynnol i Awdurdodau Cynllunio Lleol wneud darpariaeth ar gyfer isafswm

²³ Paragraff 3.19 TAN 21: Gwastraff (2014)

cronfa dir o 10 mlynedd ar gyfer creigiau mâl a 7 mlynedd ar gyfer tywod a gro seiliedig ar dir drwy gydol 15 mlynedd llawn cyfnod cynllun datblygu. Cyhoeddwyd Datganiad Technegol Rhanbarthol – Ail Adolygiad ar gyfer De Cymru²⁴ ym mis Medi 2020 a'i gymeradwyo gan y Gweinidog Ynni, Cynllunio a Materion Gwledig ym mis Mawrth 2021. Y cyfanswm dyraniadau oedd eu hangen ar gyfer Sir Fynwy yw sero ar gyfer tir a gro a enillir ar y tir a 6.05 miliwn tunnell fetrig ar gyfer creigiau mâl. Mae hyn yn cymharu gyda chronfeydd tir presennol (ac eithrio safleoedd segur) o sero ar gyfer tywod a gro a 11.25 miliwn tunnell fetrig ar gyfer creigiau mâl (fel ar 31 Rhagfyr 2016), yn adlewyrchu cronfeydd wrth gefn a ganiateir heb eu gweithio o galchfaen yn y chwarel yn lfton. Fel canlyniad, nid oes angen mwy o ddyraniadau ar gyfer gweithio yn y dyfodol i ddiwallu anghenion Sir Fynwy. Bydd cydweithio gydag awdurdodau cyfagos yn ystyried opsiynau ar gyfer bodloni dyraniadau rhanbarthol. Caiff y sefyllfa ddiweddaraf ei chynnwys yn y Cynllun Adnau.

LLEOEDD UNIGRYW A NATURIOL

- lxiv. Gan adlewyrchu'r weledigaeth, mae'r adran Lleoedd Unigryw a Naturiol yn anelu i ddiogelu, gwella a rheoli asedau Seilwaith Gwyrdd Sir Fynwy yn cynnwys ei threftadaeth naturiol, gofodau agored ansawdd uchel, tirweddau unigryw, safleoedd gwarchoddedig, cynefinoedd a rhywogaethau a diddordebau bioamrywiaeth arall a diddordebau bioamrywiaeth eraill a'r cysylltedd ecolegol rhyngddynt. Mae hyn yn elfen hanfodol o greu lleoedd.

Seilwaith Gwyrdd, Tirwedd a Chadwraeth Natur

Polisi Strategol S17 – Seilwaith Gwyrdd, Tirlun a Chadwraeth Natur

Bydd y cynigion datblygu yn coleddu'r dull creu lleoedd ac yn cynnwys asedau a chyfleoedd Seilwaith Gwyrdd a gaiff eu hasesu, eu dylunio a'u rheoli i gyflenwi adnodd aml-swyddogaeth, a all ddarparu ystod eang o fuddion cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol ac iechyd a llesiant ar gyfer cymunedau lleol a'r Sir yn ei chyfanrwydd, yn cynnwys gweithredu ar newid hinsawdd, gweithredu ar fioamrywiaeth, lliniaru a budd net.

Mae'n rhaid i gynigion datblygu:

Cynnal, diogelu a gwella integriti a chysylltedd seilwaith gwyrdd, tirweddau, bioamrywiaeth, hawliau tramwy cyhoeddus ac asedau Sir Fynwy drwy'r swyddogaethau allweddol dilynol:

- (i) Lleoliad tirwedd ac ansawdd lle, drwy ddyndodi, asesu, diogelu a gwella y tirwedd unigryw, treftadaeth hanesyddol, diwylliannol, ecolegol a daearegol, yn cynnwys elfennau naturiol a gwneuthuredig yn gysylltiedig gyda chymeriad neilltuol y tirwedd;
- (ii) Bioamrywiaeth ac ecosystemau cydnerth drwy ddiogelu, asesu, rheoli a gwella bioamrywiaeth a diddordebau daearegol mewn

²⁴ Datganiad Technegol Rhanbarthol – prif adroddiad Ail Ddiwygiad – Terfynol Medi 2020 - [1 \(sdrawp-wales.org.uk\)](https://www.sdrawp-wales.org.uk) a De Cymru Atodiad B - [1 \(sdrawp-wales.org.uk\)](https://www.sdrawp-wales.org.uk) a Llywodraeth Cymru Llythyr Egluro RTS – 11 Tachwedd 2021

	modd cadarnhaol, yn cynnwys safleoedd wedi eu dynodi a heb eu dynodi, rhywogaethau gwarchoddedig blaenoriaeth a'u cynefinoedd, cysylltedd ecolegol rhyngddynt;
(iii)	Darpariaeth gofod gwyrdd, cysylltedd a mwynhad drwy sicrhau creu gofodau aml-swyddogaeth hygyrch sy'n cynnig cyfleoedd ar gyfer hamdden ac iechyd a llesiant;
(iv)	Defnydd ynni cynaliadwy;
(v)	Cynhyrchu bwyd lleol; a
(vi)	Lliniaru llifogydd a rheoli adnoddau dŵr.

Camau Nesaf

- lxv. Yn dilyn yr ymgynghoriad ac ymgyfraniad rhanddeiliaid ar y Strategaeth a Ffefrir, bydd y Cyngor yn cwblhau'r Cynllun Datblygu Lleol Newydd ac yn ei roi ar Adnau. Rhoddir adborth o'r ymgynghoriad Strategaeth a Ffefrir yn yr Adroddiad ymgynghori ar y Strategaeth. Mae'n rhaid i'r adroddiad hwn gyd-fynd ag Adroddiad ISA y Cynllun Datblygu Lleol Newydd a'r dogfennau cefnogi eraill ar Adnau, yn unol gyda Rheoliad 17 Rheoliadau Cynllunio Tref a Gwlad (Cynllun Datblygu Lleol) (Cymru) 2005 (fel y'i diwygiwyd yn 2015). Caiff crynodeb o'r materion allweddol a godwyd drwy'r ymgynghoriad a'r Strategaeth a Ffefrir gydag unrhyw ddiwygiadau angenrheidiol eu hadrodd i'r Cyngor yn y gwanwyn 2023 i geisio cymeradwyaeth i'r Strategaeth a Ffefrir. Caiff y Cynllun Adnau ei baratoi wedyn a'i ystyried gan y Cyngor cyn ymgynghoriad statudol ac ymgysylltu cyn y gwanwyn 2025.
- lxvi. Yn dilyn ymgynghoriad ar y Cynllun Adnau ac ystyried y materion a godwyd, caiff ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru fydd yn penodi Arolygydd annibynnol i archwilio'r Cynllun Datblygu Lleol Newydd. Gan roi ystyriaeth i'r dystiolaeth a'r sylwadau a gafwyd yn ystod yr ymgynghoriad Adnau, mae'n rhaid i'r Arolygydd benderfynu os yw'r Cynllun Datblygu Lleol Newydd yn gydnaws gyda'r 'profion cadernid' a nodir yn Llawlyfr Cynlluniau Datblygu.
- lxvii. Yn dilyn yr archwiliad, bydd yr Arolygydd yn cyhoeddi adroddiad yn argymhell unrhyw newidiadau angenrheidiol i'r Cynllun Datblygu Lleol Newydd. Bydd adroddiad yr Arolygydd yn rhwymo ac mae'n rhaid i'r Cyngor dderbyn y newidiadau a mabwysiadu'r Cynllun Datblygu Lleol Newydd fel y'i diwygiwyd. Unwaith y cafodd ei fabwysiadu, bydd y Cynllun Datblygu Lleol Newydd yn disodli'r Cynllun Datblygu Lleol Mabwysiedig.